

TBMM İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU BAŞKANLIĞI'NA

28.12.2011 tarihinde Şırnak İli Uludere İlçesinde Türk Silahlı Kuvvetlerince gerçekleştirilen sınır ötesi hareket sonucu, 34 yurttaşımızın ölmesi, 4 yurttaşımızın yaralı olarak kurtulması ile sonuçlanan olayı araştırmak üzere kurulan Uludere Alt Komisyonu, son toplantısını 06.03.2012 tarihinde yapmış, muhalif kaldığımız rapor AKP'li komisyon üyelerinin oyları ile kabul edilmiştir.

Rapor, şimdiye kadar hiçbir komisyonda uygulanmamış yöntemlerle görüşülmüş, toplantı sırasında okunmak suretiyle değerlendirilmiştir. Raporun üyelere dağıtılıp, yeterli sürede incelenme olanağı verilmesi yönündeki taleplerimiz de yine AKP'li üyelerin oyları ile reddedilmiştir.

AKP'li üyeler tarafından büyük bir gizlilik ve sansür uygulanan raporda yazılmasını ve değerlendirilmesini istediğimiz hiçbir hususun yer almadığı görülmüştür.

Rapor, kamuoyuna ve özellikle Uludere'de yakınlarını kaybeden ailelere verilen sözlere karşın hiçbir değerlendirme yapılmamak suretiyle ciddiyetini ve rapor olma özelliğini kaybetmiştir.

Söz konusu metinde;

1-Komisyonun başından beri aradığı hiçbir sorunun yanıtı verilmemiştir.

2-Olayın sorumlu mevkileri ve kişileri işaret edilmemiştir.

3-Ölen yurttaşlarımızın içinde teröristler de olabileceği algısı yaratılmak istenmiştir.

4-Ölen yurttaşlarımızın ailelerinin adalet arayışları, onlara verilen tazminat ve köye yapılan yardımlardan bahsedilmek suretiyle hiçe sayılmış, ailelerin ölen evlatları ve acıları paraya tahvil edilmiştir.

5-Olayın "yaşam hakkının ihlali" olduğuna dair hiçbir değerlendirmede bulunulmamıştır.

6-Olayın terör bölgesinde geçtiği vurgulanarak, olağan bir vak'a görülmesine yönelik çaba içersinde olunmuştur.

7-Başbakan'ın "Uludere karanlık dehlizlerde kalmayacak" değerlendirmesine karşın AKP'li üyelerin oyları ile Uludere'nin üstü kapatılmak, örtbas edilmek istenmiştir.

AKP'li üyelerin kabul ettiği metin, yakın tarihimizin en trajik olayı olan Uludere için ve insan hakları, demokrasi açısından tam bir kara lekedir.

Bu metinde vicdan yoktur.

Bu metinde insan hakları yoktur.

Bu metinde adalet yoktur.

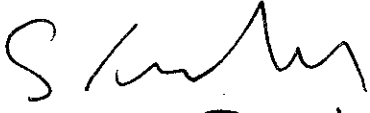
Bu metinde devletin yurttaşını sahiplenmesi yoktur.

Bu metinde "özür" yoktur.

Bu metinde insanlık adına tüm kavramlar ayaklar altına alınmıştır.

Bu anlayışla muhalefet gerekçemizi ekte sunuyoruz.

Saygılarımızla. 27.03.2013

Dr. Sezgin Tanrikulu
CHP İstanbul Milletvekili

Levent GÖK
CHP Ankara Milletvekili
TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyesi

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

“ULUDERE RAPORU” (MUHALEFET ŞERHİ)

LEVENT GÖK

CHP ANKARA MİLLETVEKİLİ

TBMM İNSAN HAKLARINI İNCELEME
KOMİSYONU ÜYESİ

“ULUDERE ALT KOMİSYONU ÜYESİ”

İÇİNDEKİLER

1-Olay-Yaratılan Algı	1
2-Köylerin Konumu	4
3-Ölenlerin Yaşları	4
4-Ailelerin Mektupları	5
5-Olayın Yetkililerce Öğrenme Zamanı	7
6-Yaralılara Müdahale Edilmemesi	8
7-Genelkurmay Başkanının İlk Resmi Açıklaması	8
8-Başbakan-Genelkurmay Başkanının Görüşmesi	10
9-İktidarın Açıklamaları	10
10-TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Bünyesinde Kurulan Uludere Alt Komisyonu	18
11-Uludere İle İlgili Değerlendirme Yapan Gazetecilere Baskı	21
12- Köy Halkının Değerlendirmeleri	22
13- Sivil Toplum Kuruluşlarının Değerlendirmeleri	24
14- Şırnak Valisinin Değerlendirmesi	24
15- Yerel Askeri Kuvvetlerin İfadeleri	25
16- Genelkurmay Başkanlığı'nın Gönderdiği Yazı	27
17- MİT'in Raporu	28
18-Heron Görüntüleri	30

19- Aselsan Raporu	34
20-Wall Street Journal Gazetesi	36
21-Mülkiye Mufettişı Raporu	37
22-Devletin Tavrı	41
23-Devrilen Askeri Araca Ortasu ve Gülyazı Köy Halkının Yardım Etmesi	42
24-Ailelerin Psikolojik Durumu	43
25-Adalet Duygusu	45
26-Fehman Hüseyin (Dr.Bahoz Erdal)	45
27- Değerlendirme	46
28- Hava Harekâtının Karar Süreci	57
29- 28. 12. 2011 Tarihli Milli Güvenlik Kurulu	59
30-Sonuç	60

1- OLAY - YARATILAN ALGI

28 Aralık 2011 günü Şırnak'ın Uludere ilçesi Gülyazı ve Ortasu köylerinden 38 yurttaşımızın sınır ticareti için Irak sınırına geçmeleri, buradan temin ettikleri malzemelerle geri dönmekte iken gece Türk Silahlı Kuvvetlerine ait savaş uçakları tarafından sınırımıza yakın mesafelerde bombalanmaları neticesi 34 yurttaşımızın ölmesi ve 4 kişinin sağ kurtulmasıyla ilgili olarak, ölenlerin sivil yurttaş olduğu gerçeği askeri ve sivil yetkililer tarafından başından beri bilinmesine karşın tam bir karartma uygulanmış, ölen yurttaşlarımızın niteliği ve kimliği uzun bir süre açıklanmamıştır.

Bu karartma neticesinde kamuoyunda ölenlerin PKK'lı ya da içlerine PKK'lı sızmış kaçakçılar olduğu algısı yerleştirilmiştir. Bilinçli olarak yaratılan bu algı Uludere'de gerçekleşen bu üzücü olayı başından beri esir almış daha sonra askeri ve sivil yetkililerce yapılan açıklamalarla da bu algı pekiştirilmeye çalışılmıştır.

Üzerinden 14 ay geçmesine karşın yaratılan bu algının etkisi halen devam etmektedir.

Son olarak Başbakan Recep Tayyip Erdoğan 21.12.2012 tarihinde bir televizyon kanalında yaptığı konuşmada, "Bu olayı bu kadar basite indirgemeyelim. İfade birde sivil vatandaş diyoruz. Terör örgütünün mensubu da sivil. Ama o sivil görüntü altında teröristtir. Bunu da görmemiz lazım. Burada 34'te 34'ü böyledir kanısına varmak için müsaade edin yargı kararlarını bekleyelim. Bunları görmeden ilk günden itibaren hep sivil, sivil, sivil. Hep böyle geliştirdik bu işi. Ben buna da bir beyin yıkama ameliyesi diyorum" demek suretiyle bu algıyı daha da pekiştirmiştir.

Oysa Uludere olayındaki tek ve yalın gerçeklik ölenlerin çocuk yaşta, sınır ticareti yapan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları olduğu gerçeğidir.

Ölenlerin hiçbirinin terör örgütüyle bir bağlantısı bulunmadığı gibi 27'sinin ailesi köy korucusu olup ölenlerden bir kişinin kendisi de köy korucusudur.

Ölenlerin masum ve çocuk olması gerçeği karşısında, olayın başından beri devletin bütün kurumlarının yaşadığı "akıl tutulması" ile olayın niteliği ve gerçekler örtbas edilmeye çalışılarak bir travma yaşanmış ve devlet organları bu olayda iflas etmiştir.

Komisyonun AKP'li üyeleri, kabul ettikleri raporda bir PKK itirafçısının, raporun yazımına karar verildikten sonra basında çıkan bir ifadesine yer vererek ve ASELSAN Raporunu tahrif edip bir bölümünü montajlamak suretiyle başından beri sürdürdükleri bu tutumlarını bir senaryoya dönüştürmüşlerdir.

AKP'lilerin bu senaryosuna göre bir PKK'lı, olaydan bir müddet sonra teslim olduğu yetkililere, bir başka PKK'lının kendisine olay günü bir arkadaşıyla beraber kaçakçıların içinde bulunduğunu, bombalama olunca kendilerinin kaçtıklarını söylediğini belirtmiştir.

Raporun yazımına 14 Kasım 2012 tarihinde karar verildiği halde, 2,5 ay sonra 2013 Şubat ayı başında basında çıkan bu habere AKP'li üyeler birdenbire can simidi bulmuş gibi sarılmışlardır.

Oysa Şırnak Valiliğinde Komisyonca 5 Şubat 2012 tarihinde yapılan toplantıda 23. Jandarma Sınır Tümen Komutanı bu hususa değinmiş ve bunlar ses kaydı ve tutanaklarla kayda geçirilmişti.

Komisyon kayıtlarına bir yıl önce girmiş olan bir bilginin yeni bir belge sanılarak AKP'li üyelerce, komisyon toplantısı yapılmadan ve üyelere bilgi vermeden oluşturulan bu trajikomik tablo AKP'nin olayı örtbas etmeye, her ne pahasına olursa olsun karar verdiğinin tipik bir örneğidir.

AKP'li üyeler PKK'lının itirafına geniş bir şekilde yer verdikten sonra bu itirafın hemen altına ekledikleri Heron görüntülerinin değerlendirilmesine ilişkin ASELSAN Raporunu 00.26 saat diliminden itibaren vererek en son atılan 4. Bombanın (kuzey) bulunduğu yerin güneyinde 3 yük hayvanı ve 2 insanın 4. Bomba Bölgesine yaklaştığını belirterek, başka şahısların da bombalama sırasında olay yerinde olduğunu kanıtlamaya çalışmışlardır.

Bu montaj oyunuyla ASELSAN'ın Raporu da tahrif edilmiştir.

Oysa, değerlendirmelerimizin 19.sirasında raporumuzda yer alan ASELSAN Raporunda görüleceği üzere son bombanın atıldığı 22.24'ten sonra 22.45 itibarıyla köyden bombalama alanına giden kişilerin görüldüğü, 23.02 itibarıyla çok sayıda insanın bombalama yerine ulaştığı,

ölüleri taşıdığı, 00.10'da 20 kişinin 4. Bomba Bölgesine gittiği, 00.12'de 6 kişilik bir gurubun daha aynı istikamete gittiği, 00.21'de 4. Bomba Bölgesinde kalabalık bir gurubun olduğu, 00.24'de 4. Bomba Bölgesinden bir gurubun güney istikametine gittiği, 00.25'te bir kişinin patika üzerinde başıboş bir yük hayvanı bulduğu belirtilmiştir.

ASELSAN Raporunda, İnsansız Hava Aracına ilişkin bu değerlendirmelerde belirtilen kişiler hava bombardımanından sonra köyden çocuklarının yardımına giden köy halkıdır.

Kaldı ki, can simidi gibi sarıldıkları ifadede, itirafçının bahsettiği kişi, bombalamalardan sonra askerlerin geleceği düşüncesiyle hemen Haftanın'e kaçtığını söylemesine karşın ,AKP'li üyeler bu kişiyi son bombanın atıldığı 22.24 den tam iki saat sonra 00.26 da yukarıda değerlendirilmesi yapılan şekilde, sanki oradaymış gibi tanımlayarak çelişkinin bir başka boyutunu yaşamışlardır.

İnsansız Hava Aracı görüntüleri bombalama bittikten sonra kesinlikle böyle bir görüntü vermemiştir.

İlk bombalamanın yapıldığı yer sınırimıza 100 metre mesafede olup, son bombanın atıldığı yer 1 km. sonradır. Bu bölgede bombalamalardan hemen sonra İnsansız Hava Aracının tespit ettiği kurtulanlar dışında başkaca kişiler zaten görülmemiştir.

İHA, ailelerin köyden olay yerine ulaştıktan sonra telaşla çocuklarını aradığı görüntüleri tespit etmiştir.

Ayrıca, İnsansız Hava Aracı görüntülerinde, başından beri Irak sınırından Türkiye'ye gelen grubun tam sayısı tereddütsüz verilmiş olup, bu konuda fazladan bir sayı zaten söz konusu değildir.

AKP'nin bu ifadeye sığınırken içine düştüğü bir başka çıkmaz da, askeri yetkililerin olaydan sonra, ölenlerin niteliği hemen bilindiği halde ölen ve yaralananlara müdahale etmeme gerekçesidir

.Askeri yetkililer bilindiği gibi olaydan sonra kurtarma çalışmalarına gitmemişler ve bunu da komisyonumuza, infial içindeki köy halkı ile karşı karşıya gelmemek için yaptıklarını ifade etmişlerdir. İHA görüntüleri sınırdaki askeri birimlerce de gece 01.00 e kadar izlenmiş olup, gelen grubun sayısal değerlendirmesi konusunda farklı bir değerlendirme hiçbir zaman yapılmamıştır.

ASELSAN Raporunun bir kısmını yazıp diğer kısmını sansürleyerek raporda başka bir algı yaratmaya çalışan bu anlayış, çocuklarının parçalanmış cesetlerini arayan ailelerden PKK'lı üretmeye cüret edecek kadar gözünü karartmıştır.

Bu durum Uludere'de hayatını kaybedenlerin yakınlarını bir kez daha derinden yaralamıştır.

2- KÖYLERİN KONUMU

Türk Silahlı Kuvvetlerine ait uçaklarla bombalama sonucu hayatını kaybeden yurttaşlarımızın yaşadıkları Gülyazı ve Ortasu köyleri, 1990'lı yılların başlarında güvenlik güçleri tarafından boşaltılan ve köylerinden sürgün edilen insanların tanıdıklarının ve akrabalarının yanlarına yerleşmesiyle kurulmuştur.

Köy ve çevreleri mayınla döşeli olup bugüne kadar köy halkından kaçakçılık için Irak tarafına geçen 5 kişi yaşamını yitirmiş ve 20'den fazla kişi de sakat kalmıştır.

Köyün coğrafi yapısı nedeniyle tarım yapma olanağı bulunmayıp ticaret de söz konusu değildir. Irak sınırının sıfır noktasında olan köyün hemen üstünde konuşlanmış olan Tugay Komutanlığınca bu hakim noktadan köydeki bütün hareketliliklerin görülmesi ve izlenmesi mümkündür.

Köylülerin geçimlerini temin etmek için yapmak zorunda oldukları kaçakçılık yüzyıldan fazla bir zamandır yapılmakta olup bölgedeki herkesin, askeri ve idari yetkililerin bildiği bir husustur.

Sınır ticareti yaparak köyden Irak tarafına katırlarla yapılan gidiş geliş yaklaşık altı saat sürmekte, sigara, mazot, çay gibi getirilen malzemeler sonucunda, bir kişinin eline geçen para 100-150 TL arasında değişmektedir.

3- ÖLENLERİN YAŞLARI

Olayda ölen Özcan Uysal 1993, Seyithan Enç 1990, Cemal Encü 1994, Vedat Encü 1994, Selim Encü 1973, Nadir Alma 1986, Selahattin

Encü 1995, Celal Encü 1996, Bilal Encü 1995, Şirvan Encü 1992, Nevzat Encü 1992, Salih Encü 1993, Osman Kaplan 1980, Mahsun Encü 1994, Muhammed Encü 1998, Hüsnü Encü 1981, Savaş Encü 1997, Erkan Encü 1998, Cihan Encü 1992, Fadıl Encü 1991, Şerafettin Encü 1994, Hamza Encü 1990, Aslan Encü 1994, Mehmet Ali Tosun 1987, Zeydan Encü 1986, Orhan Encü 1998, Salih Ürek 1995, Yüksel Ürek 1995, Adem Ant 1992, Hüseyin Encü 1991, Bedran Encü 1998, Serhat Encü 1996, Şivan Encü 1998, Selam Encü 1989 doğumludur.

Görüldüğü üzere ölenlerden 3 kişi 13 yaşında olup bunlarla beraber toplam 17 kişi 18 yaşın altındadır.

4- AİLELERİN MEKTUPLARI

Komisyonumuz, kurulduktan sonra Uludere Ortasu ve Gülyazı köylerine yaptığı ziyarette ailelerin yaşadıkları büyük üzüntü ve acıya karşın insani açıdan ders alınması gereken büyük bir konukseverlikle karşılanmıştı. Hayatını kaybedenlerin yakınları ve özellikle anneler matem kıyafetleri içerisinde ellerinde çocuklarının fotoğraflarıyla komisyonumuzdan sadece bir tek şey talep etmişlerdir: **“ADALET”**.

Tüm annelerin gözlerinde neden, niçin soruları kelimelerle birlikte büyümüş, adaletin gerçekleşmesi ve masum çocuklarını ölüme götüren sorumluların bulunması ve bunların yargı önüne çıkartılması yüksek sesle talep edilmiştir.

Ailelerin bu doğal isteğine komisyonumuz, sorumluların ortaya çıkartılacağı yönündeki taahhüdüyle cevap vermiştir.

Aileler bizlere duygu ve düşüncelerini içeren mektuplar vermişlerdir.

Şöyle demiştir Serhat Encü'nün abisi Veli Encü:

“Gidenlerin hepsi kardeş ve akrabaydılar. Kilometrelerce yolu ayaklarında yırtık ayakkabılarla, üzerlerinde yırtık giysilerle dondurucu soğukta 3-5 kuruş kazanmak için gittiler. 34 masum, haksız yere ne hayallerine, ne geleceklerine, ne yaşlarına bakarak bombalarla paramparça edilerek öldürüldü.

Allah aşkına, adalet aşkına, hak hukuk aşkına annelerin, babaların dinmeyen yaşları aşkına sizler son sözü söyleyin.”

Arslan Encü'nün abisi Halil Encü:

“ Kardeşim daha 17 yaşındaydı. Ailemin maddi durumu ve benim hastane masraflarım için, köyün koşulları ve geçim sıkıntısı nedeniyle kardeşim kaçağa gitmişti. Kardeşimin bedeni paramparça edildi.

Olay yerine gittiğimde tabutuna koymak için bedeninden parçalar topladım.

Benim kardeşimi haksız yere katleden suçluların bir an önce cezalandırılmasını istiyorum. Acımız çok büyük. Hiçbir zaman düşünmesinler ki tazminatla, parayla kapanır.

Mehmet Ali Tosun'un annesi Adile Tosun:

“Biz oğlumuzu satın almadık. Oğlumuzun kanının bedeli olarak ne para ne de tazminat asla ve asla istemiyoruz. Bizim devletten tek istediğimiz faillerin ortaya çıkarılması ve belirlenmesidir.

Bize çok büyük bir hakaret yapılmıştır. Biz ağladık, başka annelerin ağlamasını istemiyoruz”

Seyithan Enç'in ablası Hatun Enç:

“Bizim 34 fidan gibi gencimiz öldürüldü. Annelerimiz, babalarımız ağladı. Ciğerlerimiz 34 sefer parçalandı. Acımızı paylaşmaya geldiğiniz için sizlere çok teşekkür ediyoruz.

Diyeceğimiz sadece şudur ki, biz devletin tazminatını kabul etmiyoruz. Bir daha da tazminattan söz edilsin istemiyoruz. Çünkü her söz edildiğinde yüreğimiz bir daha yanıyor. Tek isteğimiz faillerin bulunup ortaya çıkarılması ve adaletin yerini bulmasıdır.”

Şırvan Encü'nün annesi Mervan Encü:

“Sabah uyandırdım çocuklarımı, kahvaltımızı yaptık. Eşimle kararlaştırmıştık. Şırvan'ımızın sevdiği bir kız vardı köyde, isteyecektik. O günün akşamında annelere gittim, Annemin, babamın, abilerimin rızasını istedim, döndüğümde Şırvan'ımız kaçağa gitmişti. Akşam döner, yemek yer öyle gideriz dedim kendi kendime.

Ancak akşam Şirvan'ımızın cenazesine gittik. Biz kimseden bir şey istemiyoruz. Sadece failleri belli olsun ve yargılsın. Artık hiçbir anne acı çekmesin, ağlamasın."

5- OLAYIN YETKİLİLERCE ÖĞRENİLME ZAMANI

Uludere olayının devlet kademelerinde bütün gerçekliğiyle öğrenme zamanı büyük önem taşımaktadır. Bu husus devletin başından beri bombalanan grubun niteliği hakkında bilgi sahibi olduğunu göstermesi açısından önemlidir.

Olayın vehameti ve niteliği medyada yaratılan büyük karartmaya ve hiçbir yetkiliden saatlerce açıklama yapılmamasına karşın her şey başından beri bütün çıplaklığıyla bilinmekte olup, kamuoyunda yaratılan terörist ya da kaçakçıların içine sızmış terörist algısının uzun bir süre kamuoyu belleğinde kalması için bilinçli olarak özenli bir çaba sarf edilmiştir.

Bombalanan köylülerin yaşadığı Ortasu halkından Ubeydullah Encü atılan son bombadan yani saat 22.24'den 70 saniye önce Gülyazı Jandarma Komutanı Astsubay Vehbi Göçmen'i arayarak köylerinden Irak tarafına geçen çocuklar ve katırların bulunduğunu, yapılan harekâta bunların zarar görmemesini bildirmiş olup bu husus hem taraflarca hem de telefon kayıtlarının teknik raporuyla doğrulanmıştır.

İnsansız Hava Aracı görüntüleri komisyonumuzca incelendiğinde son bombadan sonra 22.45 itibarıyla köyden bombalama yapılan mevkie doğru yoğun bir koşuşturmacanın olduğu görülmüş ve bu kafilenin 23.05'te olay yerine vardığı saptanmıştır. Bu görüntüler İHA'yı izleyen tüm askeri birimlerce de izlenmiştir.

Köylüler gerek olayın olduğu mevkie giderken ve gerekse olay yerine vardıktan sonra telefonla yakınlarını ve 112 Acil Servisi arayarak durumu bildirmişlerdir.

Mülkiye Müfettişi raporunda da İHA görüntülerini izleyenlerin 22.44 itibarıyla hava operasyonuna maruz kalanların vatandaş olduğunu değerlendirdiği saptaması yapılmıştır.

Yine komisyonumuzca dinlenen Şırnak Valisi Vahdettin Özkan kendisinin bir görev nedeniyle Ankara'da bulunduğu sırada olayın Uludere İlçe Kaymakamı tarafından saat 23.00'te kendisine aktarıldığını bildirmiştir.

Bu durum da göstermektedir ki, gerek askeri ve gerekse mülki yetkililer olayın bütün gerçekliğini başından beri bilmekte olup kamuoyunun doğru bilgi alma hakkı ve olayın gerçek niteliğini öğrenmesi uzun bir süre engellenmiş, olayın başından beri bilinen acı ve büyük gerçek kamuoyundan saklanmıştır.

6- YARALILARA MÜDAHALE EDİLMEMESİ

Sınırımızın 100 metre ile 1 kilometre uzaklığında gerçekleşen hava saldırısı sonucunda, olay yerine askeri ve sivil acil müdahale ekipleri gitmemiştir.

Olayda hayatını kaybeden 34 ve yaralı olarak kurtulan 4 kişi köy halkının çabalarıyla katır sırtlarında ve traktörlerle köye getirilebilmiştir.

Şırnak Valisi ilk olarak 29.12.2011 gece 01.30 sıralarında 3 ölü 1 yaralı olmak üzere 4 kişinin kriz masasına getirildiğini ifade etmiştir.

Şırnak Valisi komisyonumuza yaptığı açıklamada 29.12.2011 sabah erken saatlerde Vali Yardımcısı Akın Ağca başkanlığında, Van Asayiş Kolordu Komutanı, 23. Sınır Jandarma Tümen Komutanı, İl Emniyet Müdürü, İl Jandarma Komutanı, Uludere Kaymakamı ve diğer yetkililerden oluşan heyetin gerekli inceleme ve görüşmeleri yapmak üzere Gülyazı Tugay Komutan yardımcılığına intikal ettiğini, cenaze sahipleriyle görüşme yapıldığını ve hayatını kaybedenlerin 29.12.2011 sabah itibarıyla sivil vatandaş olduğunun kesinleştiğini açıklamıştır.

Komisyonumuzun Şırnak Valiliğinde ilgili askeri birim komutanlarıyla yaptığı görüşmede, olay yerine acil yardım için gidilmeme gerekçesi olarak infial nedeniyle askere yönelik saldırı olabileceği vatandaşa askerin karşı karşıya gelebileceği hususları ileri sürülmüştür.

Olayın niteliği bilindiği halde anında müdahale edilmemesi nedeniyle kan kaybından ve soğuk nedeniyle ölen kişiler olduğu köylüler tarafından belirtilmiştir.

7- OLAY ÜZERİNE GENELKURMAY BAŞKANLIĞININ İLK RESMİ AÇIKLAMASI

Genelkurmay Başkanlığı'nın olay ile ilgili olarak ilk resmi açıklaması 29.12.2011 saat 11.45'de yapılmış olup açıklama aynen şöyledir:

“1. Türk Silahlı Kuvvetlerinin sınır ötesi harekâtı, TBMM tarafından 17 Ekim 2007 tarihinde kendisine verilen ve birer yıllık sürelerle yenilenen yetki gereği sürdürülmektedir.

2. Terör örgütü elebaşlarının son dönemde verdikleri kayıplar için guruplara misilleme talimatı verdikleri ve bu doğrultuda özellikle sınır ötesinde Sinatt-Haftanın'e takviye maksadıyla çok sayıda terörist gönderildiği bilgisi alınmıştır.

3. Çeşitli kaynaklardan alınan istihbarat ve yapılan teknik analizler sonucunda, içlerinde örgüt elebaşlarının da bulunduğu terörist gurupların bölgede bir araya geldikleri ve sınır hattındaki karakol ve üs bölgelerimize yönelik saldırı hazırlığı içinde oldukları anlaşılmış ve ilgili birlikler ikaz edilmiştir.

4. Geçmişte bölücü terör örgütü tarafından gerçekleştirilen saldırılarda, teröristlerin kullandığı ağır silah, cephane ve patlayıcıları yük hayvanları ile Irak'tan getirerek sınırdan içeri soktukları, teslim olan terörist ifadelerinden bilinmektedir.

5. Bölücü terör örgütü mensuplarının, Irak Kuzeyinden gelerek hududumuza yakın karakol ve üs bölgelerimize eylem yapacağına dair istihbaratın artması üzerine, keşif ve gözetleme gayretleri sınır boylarında artırılmıştır.

Bu kapsamda, 28 Aralık 2011 günü saat 18.39'da, Irak sınırları içinde hududumuza doğru bir grubun hareket halinde olduğu İnsansız Hava Aracı görüntüleri ile tespit edilmiştir.

6. Grubun tespit edildiği bölgenin teröristler tarafından sıkça kullanılan bir yer olması ve geceleyin hududumuza doğru bir hareketin tespit edilmesi üzerine hava kuvvetleri uçakları ile ateş altına alınması gerektiği değerlendirilmiş ve saat 21.37- 22.24 arasında hedef, ateş altına alınmıştır.

7. Olayın meydana geldiği yer, bölücü terör örgütünün ana kamplarının konuşlu olduğu, sivil yerleşim bulunmayan, Irak kuzeyindeki Sinat-Haftanın bölgesidir.

8. Olay hakkında idari ve adli inceleme ve işlemler devam etmektedir.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.”

denilmektedir.

Bu bildiride öne çıkan hususlar şunlardır:

a. Çeşitli kaynaklardan alınan istihbarat ve yapılan teknik analizler sonucunda **içlerinde örgüt elebaşlarının bulunduğu terörist gurupların** saldırı hazırlığı içinde olduğu ve birliklerin ikaz edildiği,

b. Örgüt mensuplarının Irak'ın kuzeyinden gelerek eylem yapacağına dair **İSTİHBARATIN ARTMASI ÜZERİNE**, keşif ve gözetleme gayretinin artırıldığı,

c. **28 ARALIK 2011 GÜNÜ SAAT 18.39'DA IRAK SINIRLARINDAN HUDUDUMUZA DOĞRU BİR GRUBUN HAREKET HALİNDE OLDUĞUNUN İHA GÖRÜNTÜLERİYLE TESPİT EDİLDİĞİ**,

d. Grubun tespit edildiği bölgenin teröristler tarafından **SIKÇA KULLANILAN BİR YER OLDUĞU**,

e. Hava Kuvvetleri Uçakları ile ateş altına alınmasının gerektiğinin değerlendirildiği,

f. Olayın meydana geldiği yerin bölücü terör örgütünün ana kamplarının konşlu olduğu sivil yerleşim bulunmayan Irak kuzeyindeki SİNAT- HAFTANİN bölgesi olduğu hususlarıdır.

8- BAŞBAKAN- GENELKURMAY BAŞKANININ GÖRÜŞMESİ

Olaydan sonra Genelkurmay Başkanı Org. Necdet Özel ile Başbakan Recep Tayyip Erdoğan 2 Ocak 2012 tarihinde Başbakanlık merkez binada görüşmüşler ve bu görüşmede İnsansız Hava Araçlarının kaydettiği görüntüler birlikte izlenilmiş, olay bütün yönleriyle değerlendirilmiştir.

9- İKTİDARIN AÇIKLAMALARI

1. BÜLENT ARINÇ

Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç 30 Aralık 2011 tarihinde yaptığı açıklamada,

“Burada terörist mi, yoksa kaçakçı mı oldukları yani zaman zaman mazot ve sigara kaçakçılığı yaptığı bilinen şahıslar mı olduğu konusunda bir tartışma var. “

2 Ocak 2012 tarihinde yapılan Bakanlar Kurulu toplantısından sonra yaptığı açıklamada ise,

“Başbakan Erdoğan ile Genelkurmay Başkanı Necdet Özel konu ile ilgili olarak bir buçuk saatlik bir görüşme yapmışlardır. Olay çok üzücü bir olay, ölenler sivil yurttaşlarımızdır. Ancak, bilelim ki, olayın yaşandığı yer sınır ötesi harekâtın yapıldığı bölgedir.

Birden fazla haber kaynağı sızma olduğu, katırlarda silah olabileceği istihbaratını vermiştir. Bu istihbarat farklı kaynaklardan teyit edilmiştir. İnsansız Hava Araçları ile takip edilmiş, buradaki hareketliliğe yönelik olarak öncelikle işaret fişekleri atılmış, daha sonra top atışı yapılmıştır. Grup hareketlerine devam etmesi üzerine bombalama yapılmıştır.

Buradaki bütün bulgular bir operasyon yapılmasını gerektirecek bulgular gibi görünüyor.

Şu aşamada resmi olarak özür dilemeyi gerektirecek bir durum yoktur.

Kanunlarla hüküm altına alınan tazminat ödenecektir.”

8 Şubat 2012 tarihinde gazete ve televizyonların Ankara temsilcileriyle yaptığı toplantıda,

“TBMM İnsan Hakları Komisyonunun bünyesinde bir alt komisyon kurulduğunu, bu komisyonun sadece bir inceleme ve tespit yaptığını, icrai görevi olmadığını, size yol gösterebilir, sizin elinize bilgi sunabilir, ama bir Meclis Soruşturma Komisyonu gibi icrai fonksiyonu, siyasi sonuç getirici bir neticesi olmayabilir”

Demiştir.

2. İDRİS NAİM ŞAHİN

Önceki İçişleri Bakanı Idris Naim ŞAHİN, 23.05.2012 tarihinde NTV Televizyonunun canlı yayınında;

“Aşağının yaptığı yanlışın yukarısı da hukuken ve siyaseten sorumludur. Olayı anlık yönetecek askeri ve emniyet yetkilileridir. O anda emri Ankara’da Hava Kuvvetlerinde o görüntüleri analiz eden komutanlar vermiştir.

Yaşamını yitirenlerin kaçakçılık yaparak geçimlerini sağladıkları gözden kaçırılmamalıdır. Yanlışın doğru sonuç çıkmaz.

Bu hayatını kaybeden vatandaşlarımız kaçakçılık yaparken hayatlarını kaybettiler. Sağ yakalansalar kaçakçılıktan yargılanacaklardı. Daha ağır bir sonuç olunca yargılanamaz duruma gelip hayatlarını kaybedince kaçakçılık olayı gölgede kaldı.

O bölge Kandil’e doğru bölücü terör örgütü KCK’nın kontrolünde olan bir bölgedir. Para hareketinin bir bölümü kaçakçılıktır. 34 insanımız çoğu yaşı küçük gençlerimiz bu olayın sadece figüranlarıdır. Figüranlara takılıp kalıyoruz.

Hayatını kaybeden 34 kişinin dışında onlarla gelip geri dönen militanlar da olabilir.

O insanlara kaçak malı veren PKK terör örgütüdür. Kaçakçılığın rantını elde eden KCK terör örgütüdür. Bu insanları 50 Liraya, 100 Liraya o güzergâhta katırlarıyla birlikte dolap beygiri gibi döndüren de onlardır.

Özür dilenecek mahiyette bir olay değildir. Özür dilenecek bir olay yoktur. Hantepe olayı vardır. Katırlar sırtında gelen silahlarla askerlerimiz şehit edilmiştir. O gençlerimiz orada olmamalıydı.”

Demiştir.

3. HÜSEYİN ÇELİK

AKP Genel Başkan Yardımcısı Hüseyin Çelik, 24.5.2012 tarihinde yaptığı açıklamada Önceki İçişleri Bakanı İdris Naim Şahin’in açıklamalarını eleştirmiş ve ,

“Sayın Bakanın bu yaklaşımını ve üslubunu insani bulmuyoruz. Tazminat ödememiz o insanların terörist veya PKK figüranları olmadığını göstermektedir.”

Demiştir.

4.BAŞBAKAN RECEP TAYYİP ERDOĞAN

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, 30 Aralık 2011 tarihinde yaptığı ilk açıklamada,

Irak sınırındaki olayı değerlendirirken İnsansız Hava Araçları tarafından 40 kişilik bir grubun hareket halinde olduğunun tespit edildiğini belirterek ,

“Bu bölgede yapılan uçuş istihbarat örgütlerimizin yaklaşık 10 gün önce verdiği bilgi üzerine yapılan bir uçuş. Bu uçuş neticesinde de görüntülerin İnsansız Hava Araçlarının hemen ardından buraya malum bir F-16 uçağımızın kalkması ve bu görüntülerin olduğu bölgeyi bu F-16 uçaklarımız vurmuştur.

Tabii İnsansız Hava Araçlarının bu tespitleri ‘bunlar şudur’ şeklinde değerlendirilmesi mümkün değil ve sadece orada alınan görüntülerdir. Bu görüntülerde 40 kişilik bir grup söz konusu.

Daha önce gerek Gediktepe, gerekse Hantepe’deki alınan talihsiz neticelerde de silahlar hayvanlarla taşınmıştı. ‘Niçin bunlara müdahale edilmedi? diye yazılı ve görsel medya tarafından eleştiriler yapılmıştı.

Tabii eleştiriler ibretti, birer tedbirdi.Bu defaki ise, böyle bir yanılsa güvenlik güçlerimizin düşmemesi. Ancak talihsiz bir netice, üzüntü veren bir netice. Maalesef Uludere’deki üç köyün mensupları.Yarıya yakını 20 yaş altı, diğerleri 20 yaş üstü insanlardan oluşan bir grup. Burada 35 vatandaşımız böylece ebediyete intikal etti, bir vatandaşımız yaralı. Tabii burada üzüntümüz büyük.”

Demiş ve köşe yazarlarını da eleştirerek,

“Burada bilir bilmez yazan maalesef bazı köşe yazarları sıfatıyla cambazlar da var. Bunlar da istihbarat örgütlerimizi istihbarat örgütlerinden çok daha iyi biliyorlar.

Herhalde bunların da istihbarat örgütleri içinde böcekleri var. O böceklerden aldıkları bilgilerle güya, Milli İstihbarat Teşkilatımız yanlış bilgi vermiş. Bu yanlış bilgiler nedeniyle bu tür hareket yapılmıştır, deniliyor. Milli İstihbarat Teşkilatımızın son anda vermiş olduğu herhangi bir bilgi yoktur. Bunlar 9-10 gün öncesine ait bilgilerdir. Milli İstihbarat Teşkilatımız da bugün buna yönelik bir yazılı açıklama yapacaktır”

3 Ocak 2012 tarihli Grup toplantısında:

“Dün bu konuyla ilgili olarak bir araya geldiğimiz Genelkurmay Başkanımı bu konuyu yine enine boyuna değerlendirdik ve konunun takipçisi olduklarını Genelkurmay Başkanından duydum, dinledim. Ve bu yapılan çalışmalar, gösterdikleri hassasiyet sebebiyle de gerek Genelkurmay Başkanımı gerek bölgede hizmet veren komuta kademesine, hepsine bu konulardaki hassasiyetleri sebebiyle de şahsım, milletim adına teşekkür ediyorum, medyaya rağmen teşekkür ediyorum, çünkü bazı gerçekleri görüyoruz, biliyoruz.”

24 Ocak 2012’de yaptığı açıklamada;

“Uludere’de yakınlarını kaybeden herkes için yakınlarına 123 bin TL tazminat ödenecektir.

28 Şubat 2012 tarihinde Gurupta yaptığı konuşmada;

“TBMM’den İnsan Hakları Komisyonumuzun bir ziyareti oldu (Uludere’ye). Komisyon çalışmalarında gizlilik esastır. Önüne gelen komisyon adına konuşamaz. Ama baktık ki, birileri bir şey netleşmeden, hemen açıklama yapmaya, bir dezenformasyona gitme gayretine giriyorlar.”

20 Mayıs 2012 tarihinde yaptığı açıklamada;

“Bu konuda talimat verme konusunda sistem nasıl çalışıyorsa öyle çalışmıştır. Biz güvenlik güçlerimize gerekli yetkileri vermişizdir. Onlar da bu yetkiyi kullanacaklardır. Nitekim bölge bir terör bölgesidir.

Bir defa ABD Predatörleri değil bizim kendi gözcülerimiz neticesinde bu adımlar atılmıştır. Bu görüntülerin hepsi de verilmesi gereken yerlere verilmiştir. ABD’li Predatörlerin görüntü süresi 31 dakikadır ve Irak sınırındadır.”

21.5.2012 tarihli açıklamasında;

“Gözcülerin (Heron), çektiği görüntüleri izlediğini de ilk kez açıklayan Erdoğan, operasyon kararını hatalı bulmakla birlikte, geçmişte terör örgütünün saldırılarında yaşananların operasyon için böyle bir kararın alınmasına neden olduğunu da vurguladı.

“Burada katırla yürüyen insanlar vardı. Ben izledim CD’de bir hareket gördüm, bizzat izledim, Bir konvoy gidiyor, 30-40 kişi var . O yükseklikten görebilmek mümkün değil. Bizim gözcülerimizin(Heron) vermiş olduğu CD. Silahlı kuvvetlerimiz de gerekli adımı atmıştır. Burası halkın oturduğu bir bölge değildir, terör bölgesidir. Böyle bir bölgede Silahlı Kuvvetler, bu Ahmet midir, Mehmet midir, bilemez ki...”

Wall Street Journal olayının gerisinde ne var sorusunu yanıtlarken;

“Belli medya kuruluşları bir görüşü, belli medya kuruluşları farklı siyasi görüşü destekler. Amerika’da da bu var. Wall Street Journal’ın da var. Mevcut yönetimi zora düşürmek için bu uydurma haberi yapmıştır.

Biz açıkladık. Bu TSK’nin birinci derecede görevidir. Biz güvenlik güçlerimize askerimize veririz, polisimize yetkiyi veririz. Onlar da yetkileri dairesinde kullanır. Biz yetkiyi vermişiz. TSK bunu kullanmış.

Eğer biz TSK’mıza, polisimize güvenmiyorsak, terörle mücadeleyi kimle yapacağız? Hantepe, Gediktepe olayında dockalar, katırlar sırtında taşınırken, medyamız “Niye onlar vurulmadı; uçaklarımız, helikopterlerimiz neredeydi, niye vurulmadı” dedi”

25 Mayıs 2012 tarihinde;

“Burada bir hatanın olmuş olabileceğini başından söyledik ama bu bölgenin bir terör bölgesi olduğunu da söyledik. Fakat kimse de kalkıp sınır boyu kaçakçılığı yapanların yaptığı kaçakçılığı meşru gösterme gayreti içerisine giremez.

Başbakan yardımcısı ve eşim gidip aileleri ziyaret ettiler. Eger insani ise biz insani görevlerimizi yaptık. Süreç devam ediyor, çalışıyor. Bunun dışında bizim yapacağımız herhangi bir şey yok.

Açık söylüyorum: Medya da dâhil bu konuyu fazla istismar etmesinler. Bizim söyleyeceğimiz budur.”

26 Mayıs 2012 tarihinde Kadın Kolları Kongresinde;

“Yatıyorsunuz kalkıyorsunuz Uludere diyorsunuz. Her kürtaj bir Uludere’dir”

29 Mayıs 2012 tarihli Grup toplantısında;

“Bu iş anlatıldığı gibi kolay değil, dikkat ederseniz kaçakçıların hiçbir bombalara basmadı. Harita kimlerin elinde olabilir. Burası çok hassas. Bu haritayla o kaçakçılar bunların üzerine basmıyorlar. İstismar malzemesi olmayacak kadar gerilimli bir iş.

Ta başından beri Uludere konusunda bir hata olduğunu söylememize rağmen halâ ‘başbakan bir hata ettik deseydi’ diyorlar. Otomata mı bağlayacaktık! Sürekli sizin arzularınızla uğraşacak kadar vaktimiz yok.

Devlet de, hükümet de Uludere’de yapılması gerekenleri misliyle yapmıştır.

Burada güvenlik güçlerimize biz yargısız infaz ettirmeyiz. 6 aydır Uludere’nin gündemde tutulmasını isteyenler diğer taraftan kimin ekmeğine yağ sürüyor?”

31 Mayıs 2011 tarihinde Ulusa Sesleniş konuşmasında;

“Son aylarda Uludere’de meydana gelen acı hadise üzerinden güvenlik güçlerimiz, kurumlarımız, hükümetimiz topyekûn hedef alınıyor.

Muhalefet bu meselede de sorumlu bir tavır sergilemiyor. Maalesef, kimi medya kuruluşları, terör gibi son derece önemli, milli ve hayati bir meselede dahi milletin yanında yer almıyor.”

6 Haziran 2012 tarihinde atv televizyonunda yaptığı değerlendirmelerde;

“Biz bu günlere kadar hiçbir bu tür ölünün üzerini örtmedik. Bu bölge bir terör bölgesidir. Kaçakçılar gidip geliyormuş. Biz bir Hantepe, Gediktepe yaşadık. Orada katırların üzerinde dockalar taşındı.

Ben DVD'lerini izlediğimde orada ne olduğunu anlamamız mümkün değil. Giyim kuşam zaten aynı.Katırda ne olduğunu bilemezsiniz.

Sağ kalanlardan birinin yaptığı açıklama var. 'Sınıra 5 km kala atışları duyduk ama devam ettik' diyor.

Dersim'le ilgili özür ifadesi kullandık da, yani zannediyor musunuz şu anda da aynı kelime kullanılmış olsa bu işler sulh olacak.

Yasal olarak verilmesi gereken tazminatın dört katında bir değer verdik.

Uludere'de olay salt kaçakçılık değildir.

Bu kaçakçılığın başlangıcında, terör örgütünün beslemesi vardır.

O köyün evlatları bu işin içinde maalesef kullanılmıştır. Bütün bunlar olurken onlar bu durumu izliyor."

21.12.2011 tarihli NTV televizyonundaki açıklamalarında;

"Türkiye tarafında işaret atışları yapılmasına rağmen yürüyüşün devam etmesi hali var. Bu kaçakçıdır, bu teröristtir değerlendirmesini ilgili mercilerin o anda yapması mümkün değil. Orası terör bölgesi. Burada iki şey var. Birincisi kaçakçılığı meşrulaştıralım, ikincisi eğer olay terör olayıysa kaçakçılık adına buna da göz yumalım. Böyle bir şey olamaz.

Bu olayı bu kadar basite indirgemeyelim, İkide bir de sivil vatandaş diyoruz. Terör Örgütünün mensubu da insandır. Ama o sivil görüntü altında teröristtir. Bunu da görmemiz lazım. Burada 34'te 34'ü böyledir kanısına varmak için müsaade edin yargı kararını bekleyelim. Bunları görmeden ilk günden itibaren hep sivil, sivil, sivil... Hep böyle geliştirdik bu işi. Ben buna da bir beyin yıkama ameliyesi diyorum."

demiştir.

10-TBMM İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU BÜNYESİNDE KURULAN ULUDERE ALT KOMİSYONU

Şırnak ili Uludere ilçesi Irak sınırında yapılan hava harekâtı sonucu 34 sivil yurttaşımızın ölümü üzerine bu vahim olayın nedenleri, sonuçları ve sorumluları ile ilgili inceleme yapmak üzere CHP Gurubu tarafından verilen önergeye diğer partilerin de önergeleriyle iştirak etmesiyle birlikte 9.1.2012 tarihli toplantıda bir alt komisyon kurulmuştur.

Alt Komisyon 12 Ocak 2012 tarihli toplantısında çalışma programını belirlemiş, 4-6 Şubat 2012 tarihlerinde Uludere'de incelemelerde bulunarak hayatını kaybedenlerin yakınlarını, bölgedeki askeri ve mülki yetkilileri dinlemiştir.

Alt Komisyon, 15 Şubat 2012 tarihli toplantısında, İnsansız Hava Aracı(Heron) görüntülerini askeri yetkililer ve ASELSAN uzmanlarıyla birlikte izlemiştir.

Komisyonumuz Milli Savunma Bakanlığı aracılığıyla Genelkurmay Başkanlığından ve MİT'ten gerekli bilgi ve belgeleri istemiş, İçişleri Bakanlığından da Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanlığınca yürütülen olayla ilgili raporunu talep etmiştir.

Genelkurmay Başkanlığından gelen cevabın yetersiz olması ve Diyarbakır Özel Yetkili Cumhuriyet Başsavcılığınca gizlilik kararı verildiğinin bildirilmesi üzerine ayrıca Diyarbakır Özel Yetkili Cumhuriyet Başsavcılığından kendilerine intikal eden bilgi ve belgeler istenilmiştir.

Gizlilik kararı gerekçe gösterilerek Diyarbakır Özel Yetkili Başsavcılığınca da belgeler komisyona gönderilmemiş, tekrar yazı yazılarak belgeler bir kez daha istenmiştir.

Komisyonumuza Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığınca gönderilen bilgi ve belgeler, askeri yetkililerin, Başsavcılığın sorduğu sorulara karşı yanıt niteliğinde olup Uludere olayının aydınlatılmasına yönelik komisyonumuzun aradığı kritik soruların hiçbirinin yanıtı gelmemiştir.

Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığınca gönderilen belgeler dağınık bir dosya tanzimiyle gönderilmiş olup, dosyanın özenle ayıklandığı ve işin esasına yönelik belgelerin yer almadığı görülmüştür.

Komisyonumuz bu çerçevede;

12 Ocak 2012, 9 Şubat 2012, 15 Şubat 2012, 7 Mart 2012, 5 Nisan 2012, 26 Nisan 2012, 12 Haziran 2012, 13 Haziran 2012, 16 Ekim 2012, 14 Kasım 2012, 28 Şubat 2013, 6 Mart 2013 tarihlerinde toplantı yaparak çalışmaları değerlendirmiştir.

Bu çalışmalar sırasında, komisyonumuzun özellikle aradığı sorular şunlardır:

1-İnsansız Hava Aracı (Heron) görüntülerini kim değerlendirdi ve analizini kim yaptı?

2-Hedef tayinine yani bombalanacak kişilerin PKK'lı olduğuna kim karar verdi?

3-Hangi istihbarat bilgisi bu kararın alınmasında etkili oldu?

4-Vur emrini kim verdi?

Bu soruların yanıtları gerek askeri çevreler, gerekse siyasi iktidar tarafından olayın başından beri bilinmesine karşın bu konularda dosyamıza herhangi bir bilgi ve belge akışı sağlanmamıştır.

Genelkurmay Harekat Dairesinden askeri bir yetkiliyi dinlenme talebimiz, komisyonun AKP'li üyelerin oylarıyla reddedilmiştir.

Komisyonumuz Meclisin tatile girdiği 1 Temmuz 2012 tarihinden sonra da tatil döneminde de çalışma kararı almasına karşın, CHP'li üyelerin toplantı yapılması yönündeki taleplerine rağmen tatil döneminde komisyon toplantıya çağırılmamıştır.

Komisyonumuz ulaşan belge ve bilgiler çerçevesinde 14 Kasım 2012 tarihinde raporun yazım kararını almıştır.

Komisyon meclis tatile çıkmadan önce yaptığı 13 Haziran 2012 tarihli toplantıda, hangi bilgi ve belgelere sahip ise 14 Kasım 2012 tarihli toplantıda da aynı belge ve bilgilere sahip olup, dosyaya giren fazladan tek bir belge yoktur. AKP'lilerin yeni bir bilgi diye can simidi gibi sarıldığı bilgi komisyonun başından beri dosyasının içinde askeri bir yetkilinin tutanaklara geçmiş değerlendirmesi olup, askeri yetkililer bile buna itibar etmemişlerdir.

Komisyonumuz kurulduğu ve Uludere'ye gittiği andan itibaren kamuoyuna raporun biran önce açıklanacağı taahhüdünde bulunmuştur.

Taahhüt edilen ilk tarih 15 Mart 2012 olup sonrasında da kamuoyuna sürekli olarak değişen tarihler vaat edilmiştir.

Raporun yazımına karar verildiği 14 Kasım 2012 tarihi ve Meclisin tatile çıkmasından önce yapılan 13 Haziran 2012 tarihli toplantıda, dosya içindeki belge ve bilgilerde bir değişiklik olmadığı göz önüne alındığında, 5 aylık bir gecikmeyle raporun yazımına başlanması, siyasi iktidarın bilinçli bir yaklaşımı olup, komisyon Uludere olayının zamana yayılmak suretiyle soğutulmasına, karartılmasına ve unutturulmasına alet edilmiştir.

İktidar Partisi üyelerinin bu niyet ve tutumuna tarafımızca pek çok kez dikkat çekilmiş ve bu görüşümüz sürekli olarak kamuoyuyla paylaşılmıştır.

Komisyonumuzun raporun yazımına karar verilen toplantısında Alt Komisyon Başkanı AKP'li Sayın İhsan Şener'in bu toplantıda ifade ettiği ve sonra kamuoyuyla paylaştığı bir husus ayrıca dikkate değerdir.

AKP'li Sayın İhsan Şener, kurulan komisyonumuzun, **“Soruşturma Komisyonu olmadığını, inceleme komisyonu olduğunu, olayın sorumlularını bulma gibi bir konumunun bulunmadığını”** ifade etmiştir.

Raporumuzun “9” numaralı İKTİDARIN AÇIKLAMALARI başlıklı bölümünde yer verilen Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç'ın 8 Şubat 2012 tarihli demecini burada bir kez daha hatırlatmakta yarar vardır.

Bülent Arınç demecinde; **“TBMM İnsan Hakları Komisyonunun bünyesinde bir alt komisyon kurulduğunu, bu komisyonun sadece bir inceleme ve tespit yaptığını, icrai görevi olmadığını, size yol gösterebilir, sizin elinize bilgi sunabilir, ama bir Meclis Soruşturma Komisyonu gibi icrai fonksiyonu, siyasi sonuç getirici bir neticesi olmayabilir”** demiştir.

Raporun nasıl yazılması gerektiği konusunda yapılan toplantıda, rapora girmesini istediğimiz hiçbir husus taslağa girmemiştir.

Yukarıda belirtilen temel soruların yanıtı bulunmadığı gibi, kamuoyunun beklentisine yönelik değerlendirmelerin hiçbiri yapılmamıştır.

Son değerlendirme toplantısında Şimdiye kadar yapılan tüm çalışmaların aksine, AKP'li üyelerin oylarıyla rapor, üyelere dağıtılmamış, okunmak suretiyle oldu bittiye getirilmeye çalışılmıştır.

AKP'li üyeler ısrarla herhangi bir sorumluyu tayin edemeyeceklerini, buna yetkilerinin olmadığını belirterek sıradan bir değerlendirmeyi komisyona sunmuşlardır.

Oysa, gerek AKP'li Başkan İhsan şener ve gerekse Bülent Arınç'ın ifade ettiklerinin aksine, komisyonumuzun olayla ilgili sorumluları saptama ve gereğinin yapılması için yetkisi ve yasal dayanağı bulunmakta olup bu açıklamaları ile neyi amaçladıkları ve sözlerinin ne anlama geldiği, tekrardan kaçınmak için Mülkiye Müfettişi Raporu bölümünde tartışılacaktır.

Yukarıda ifade edilen görüşlerin aksine 8.12.1990 tarihli Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Kanununun 6. Maddesi komisyonun çalışma usul ve esaslarını belirlemekte ve orada şu hükümler yer almaktadır.

“Komisyonun gerekli görmesi halinde; inceleme konusunun sorumluları hakkında genel hükümlere göre kovuşturma veya işlem yapılabilmesi için, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca Komisyon raporu ilgili mercie bildirilir.”

11- ULUDERE İLE İLGİLİ DEğERLENDİRME YAPAN GAZETECİLERE BASKI

Siyasi iktidar başından beri Uludere ile ilgili haberlerden rahatsız olmuştur.

Bu konuda değerlendirmede bulunan köşe yazarları Başbakan tarafından tepkiyle karşılanmış, hatta komisyon yesi olarak şahsimiz dahi Başbakanın yaptığı değerlendirmelere konu olmuştur.

Başbakanın değerlendirmelerine yer verdiğimiz 9. Maddede belirtildiği üzere 28 şubat 2012 tarihinde AKP Grubunda yaptığı konuşmada;

“nne gelen komisyon adına konuşamaz, ama baktık ki, birileri bir şey netleşmeden hemen açıklama yapmaya, bir

dezenformasyona gitme gayretine giriyorlar” diyerek şahsımızla ilgili değerlendirmede bulunmuştur.

Başbakan daha olayın hemen sonrası 30 Aralık 2011 tarihinde yaptığı ilk açıklamada,

“Burada bilir bilmez yazan maalesef bazı köşe yazarları sıfatıyla cambazlar da var” demiştir.

Süreç içerisinde gazeteciler Emre Uslu, Mehmet Baransu ve Ali Akel’in başına gelenler bu konudaki psikolojik baskının ne denli büyük olduğunu göstermesi açısından önemlidir.

Emre Uslu’nun kimi şahsi bilgilerine yasal olmayan yollardan ulaşılarak servis edilmeye çalışılmış, Mehmet Baransu’nun ise peşine MİT ajanları takılmıştır. Bu ajanlar Mehmet Baransu’nun şikâyeti ile yakalanıp deşifre olmuştur. Ancak, yakalanan iki MİT mensubu hakkında Başbakanlık soruşturma izni vermemiştir.

Ali Akel ise Uludere ile ilgili yazdığı bir yazı nedeniyle çalıştığı gazeteden uzaklaştırılmıştır.

Başbakan 25 Mayıs 2012 tarihinde Kazakistan dönüşü Atatürk Hava Limanında yaptığı açıklamada medyanın Uludere konusundaki yayınlarını eleştirmiş ve buna bir son vermek gerektiğini belirtmiştir.

Başbakan ayrıca Uludere konusunun daha fazla gündemde kalmasının partiye ve hükümete zarar verdiğini belirterek “bu konuyu kapatalım, konu artık geride kaldı” değerlendirmesini de kurmaylarıyla yaptığı toplantıda ifade etmiştir.

Yukarıdaki örneklerde görüldüğü üzere kimi gerçeklerin değerlendirilmesi iktidar üzerinde sıkıntı yaratmış olup, iktidar Uludere olayının konuşulmasını, yazılmasını engelleme gayretleri içerisinde olmuştur.

12- KÖY HALKININ DEĞERLENDİRMELERİ

Komisyonumuz Uludere’ye yaptığı ziyarette 5.2.2012 tarihinde olayda ölenlerin yakınlarını dinlemiştir.

Öncelikle belirtmek gerekir ki, son derece büyük üzüntü verici olayın üzerinden kısa bir zaman geçmesine karşın köy halkı komisyonumuzu büyük bir misafirperverlikle karşılamış ve ağırlamıştır.

Tarifi ve tahammülü imkânsız büyük bir acıyı yaşamalarına karşın; tek istekleri adalet olan köy halkının bu mümtaz davranışı belleklerimizden asla çıkmayacaktır.

Görüşüğümüz köy halkı özetle;

“Geçim için kaçakçılık yaptıklarını, bir avuç ekilebilir topraklarının bulunmadığını, bu bölgenin en fakir bir bölge olduğunu,

“Göyen aşireti” olarak akrabalarının yarısının Irak topraklarında bulunduğunu, malı Keşan köyünde yaşayan bu akrabalarından aldıklarını, aralarında ticari ilişkilerin yanı sıra kız alıp verme de dahil olmak üzere ilişkilerin sürdüğünü,

Sınırın hukuki bir sınır olup, aralarında pratikte bir sınır bulunmadığını, ekonomik yönden ihtiyaç duyduklarından kaçakçılık işini yaptıklarını,

Mazotun litresini 220 kuruşa alıp 270 kuruşa sattıklarını,

Kullandıkları yolun örgütün kullandığı güzergâh olmadığını, yıllardan beri bu yolu kullandıklarını,

Köyün içinde ve tepede bulunan askeri birliğin köyde olan biteni görececek konumda olduğunu, kaçakçılığın bu yörenin herkesin bildiği bir iş olduğunu, kaçağa giden insan ve hatta katır sayısının dahi yetkililer tarafından bilindiğini,

Devlete bağlı yurttaşlar ve çoğunluğun da korucu olduğunu, köyde bulunan Gülyazı Tugayıyla korucular arasında son derece dinamik bir ilişki bulunduğunu, asker ve korucuların birlikte nöbet tutup sınırı gözetlediklerini,

Olayda yaşamını yitiren 25 çocuğun ailesinin 20 yıldan fazla bir süredir köy koruculuğu yaptığını, bu durumu hak etmediklerini, devletten tazminat değil, sorumluların bulunmasını ve adalet istediklerini belirtmişlerdir.

Bombalamadan sonra olay yerine yürüyerek gittiklerini cenazeleri katır sırtında köye getirebildiklerini, olay yerine herhangi bir askeri ve

sivil kurtarma ekibinin gelmediğini, yaralıların bir kısmının acil müdahale edilseydi kurtulabileceklerini ifade etmişlerdir.

Olaydan sağ kurtulan Hasan Ürek, Hacı Encü, Davut Encü ve Servet Encü; kullandıkları güzergahta kimseyi görmediklerini dört grup halinde geri döndüklerini, katırlarda her birinde 120 litre olmak üzere mazot bulunduğunu, sınırın sıfır noktasına yaklaştıklarında “arı sesine” benzeyen Heron sesini duyduklarını, telefonla köyü aradıklarını, köyden “bekleyin, yol kapalı” şeklinde yanıt aldıklarını, kendileri beklerken 10 dakika sonra jetlerin gelip bombalamaya başladıklarını, bombalamanın etkisiyle sağa sola savrulup baygınlık geçirdiklerini belirtmişlerdir.

13-SİVİL TOPLUM KURULUŞLARININ DEĞERLENDİRMELERİ

Komisyonumuzla görüşen Şırnak İli Sivil Toplum Örgütlerinden Ticaret Odası Başkanı, Esnaf Odası Başkanı, Şırnak Barosu Başkan Vekili, Sanayi ve Ticaret Odası Başkan Vekili, Taşıcılar Kooperatifi Başkanı ,KESK Platformu Sözcüsü, Memur-Sen Temsilcisi özetle,

Bu olayda devletin hatalarının çok olduğunu, ölümlerin ve cenazelere ilgisiz kalınmasının herkesi üzdüğünü, cenazeleri gördükleri zaman insanlıklarından utandıklarını,

Ölenlerin kaçakçı olduğunu herkesin bildiğini, bu olayın duygusal olarak bölünme yarattığını,

Olayın ardında hükümetin çok büyük bir boşluk bıraktığını, bölgenin sorunu çözülmeden bu sorunların çözülmeyeceğini, bölgenin yıllardır gülmediğini, insan haklarına uygun bir çalışmanın yapılmasını beklediklerini,

Bu olayın mutlaka aydınlatılması gerektiğini, faillerin bulunması, kamuoyunun bilgilendirilip vicdanların tatmin edilmesi gerektiğini, vatandaşla devlet arasındaki köprünün yok edilmemesini ifade etmişlerdir.

14- ŞIRNAK VALİSİNİN DEĞERLENDİRMESİ

Şırnak Valisi Vahdettin Özkan komisyonumuza yaptığı açıklamada,

Kendisinin olay tarihinde bir görev nedeniyle Ankara'da olduğunu, olayı ilk etapta Uludere Kaymakamının köylülerden öğrenebildiği kadarıyla saat 23.00 sıralarında kendisine aktardığını,

Derhal tüm tedbirleri almaya çalıştığını, Valilik ve Kaymakamlık bünyesinde Kriz Yönetim Merkezi oluşturulması talimatı verdiğini,

Kriz Yönetim Merkezinin bölgeye çok sayıda ambulans, cenaze arabası ve iş makinesi sevk ettiğini, ilk olarak 29.12.2011 tarihinde gece 01.30 sıralarında 3'ü ölü, biri yaralı 4 kişi getirildiğini,

Valilikçe 30.12.2011 tarihinde inceleme başlatıldığını, soruşturmanın selameti için Şenoba Tugay Komutan Vekilinin (Gülyazı'da görevli) görevden uzaklaştırılması veya yer değişimi istendiğini,

Diyarbakır ve Malatya Adli Tıp biriminden 6 personelin 29.12.2011 tarihinde saat 14.00 itibarıyla Uludere Devlet Hastanesine getirtilerek vefat eden vatandaşların otopsi işlemlerine başlanıldığını ve ertesi gün sabaha karşı saat 03.00 sıralarında işlemlerin bittiğini,

30.12.2011 sabahı İl Müftüsü tarafından kılınan cenaze namazına 8 bin kişinin katıldığını, Uludere Kaymakamı Naif Yavuz'a Gülyazı'da bulunan taziye çadırını ziyareti sırasında yapılan saldırıda daha vahim sonuçların doğmaması için gerekli tedbirleri aldığını,

34 vatandaşın hayatını kaybettiği bu olaya ilişkin ilgili komutanlıkça valilik makamına zamanında ve yeterli bilgi verilmediğini ifade ederek alınması gerekli kimi tedbirleri belirtmiştir.

15- YEREL ASKERİ KUVVETLERİN İFADELERİ

Komisyonumuzca; Şırnak Valiliğinde 6 Şubat 2012 tarihinde bölgede bulunan kuvvetlerin komutanları dinlenilmiş, bu çerçevede 23. Jandarma Sınır Tümen Komutanı, 22. Jandarma Sınır Tugay Komutanı, 4. Jandarma Sınır Tabur Komutanı, Uludere Jandarma Komutanı, Gülyazı Jandarma Karakol Komutanı ve diğer ilgililer dinlenilmişlerdir.

Dinlenen askeri yetkililer özetle, arazinin yapısının kaçakçılığa uygun zorlu bir coğrafya olduğunu, Irak sınırının 139 km. Uludere Irak sınırının 77 km. olduğunu, Irak'ın sınırdaki hiçbir karakolunun bulunmadığını, örgütün burada konuşlandığını, Sinat-Haftanın-Metina kamplarının burada bulunduğunu,

Suriye asıllı örgüt liderlerinden Fehman Hüseyin'in Sinat-Haftanın Pirbela'da karargahını oluşturduğunu,

Aralık 2011'de 37 terörist grup 18 duyum 237 telsiz kestirmesi ve 19 telsiz dinlemesinin saptandığını, 21 Aralık 2011'de Fehman Hüseyin'in sınırın 3 km kadar yakınına geldiğini, buraya hava harekati düzenlendiğini,

28 Aralık 2011'den önceki tarihlerde Fehman Hüseyin'e ve bazı teröristlere ait telsiz kestirmelerinin saptandığını,

28 Aralık 2011 tarihinde Yıldız 2011 pusu dinleme faaliyeti onayını Valilikten aldıklarını, olay günü 2. Ordu'dan verilen haberle bölgeye İHA'nın geldiğini öğrendiklerini,

İHA görüntülerinin Tugay, Tümen, 2. Ordu ve Genelkurmaydan izlenebildiğini,

Gelen gurubun ,örgütün yaptığı saldırılarda (Hantepe, Gediktepe, Dağlıca, Aktütün) ağır silahları ve mühimmatı katır ve araçlarla taşıması, kaçakçılık olaylarında da gurupların 1-5 kişi ile ve 5-10 katırdan oluşması yani sayıca daha az olması ancak gelen grubun kalabalık olması nedeniyle terörist olarak değerlendirildiğini,

Yurt dışı atış müsaadesinin Genelkurmay Başkanlığından onaylanıp gelinceye kadar 2. Ordu Komutanlığı'ndan 3 araç görüntüsünün tespit edildiği noktaya topçu atışı yapılması için izin istendiğini,

19.28 ile 20.21 arasında söz konusu grubun 5-6 kilometre önüne 5 aydınlatma ve 7 tahrip mermisi atıldığını, 20.20'de 2. Ordu'dan topçu atışının kesilmesi emrinin geldiğini,

Vatandaşların geçtiği güzergahın köylülerin normalde günlük yaşantısında kullandığı, aynı zamanda yaprak toplama, odun toplama ve bunun gibi sebeplerle vatandaş hareketlerinin çokça yaşandığı bir bölge olduğunu,

21.00 sularında da 2. Birleştirilmiş Hava Harekat Merkezi'nden(Diyarbakır) uçakların havalandığı ve hava sahasının kapatıldığı bilgisini aldıklarını,

Atış yapıldıktan sonra bombalamanın farkına vardıklarını,

İHA görüntüleri konusunda alt ve üst görüş alışverişi yapmadıklarını,

Bütün komutanlıkların, gelen gurubun içinde Fehman Hüseyin'in ve teröristlerin olduğu şeklinde şartlandığını,23.15'ten sonra bir gariplik olduğunu anladıklarını, olay yerine askerle vatandaşın karşı karşıya gelmemesi amacıyla gitmediklerini, bu olay nedeniyle köyle aralarına soğukluk girdiğini ifade etmişlerdir.

16- GENELKURMAY BAŞKANLIĞI'NIN GÖNDERDİĞİ YAZI

Genelkurmay Başkanlığı Milli Savunma Bakanlığı aracılığıyla Komisyonumuza göndermiş olduğu yazıda;

Muhtelif tarihlerdeki terör eylemleri ve askeri üslere yapılan saldırılardan örnekler verilerek gerçekleşen eylemlerin yoğunluğuna dikkat çekildikten sonra şu görüşler paylaşılmıştır:

1-2 Ocak 2009 tarihli Başbakanlık Genelgesi gereği oluşturulan kurumlararası koordinasyon mekanizması aksaksız olarak çalışmaktadır.

2-Olay öncesi alınan istihbaratın tamamı milli kaynaklardan (devletin ilgili kurumlarından) elde edilmiştir.

3-Kış başında olmasına karşın hareketlilik artmış olup,Günyazı ve Ortasu köylerine PKK 'nın eleman gönderdiği tesbit edilmiştir

4-30 istihbarat bilgisi alınmıştır.

5-Yapılacak değerlendirmede bu olayın terör faaliyetlerinin yoğun olduğu bir dönemde bölücü terör örgütünün yoğun olduğu sınır ötesinde olduğu değerlendirilmelidir.

6-Olay günü gruba ait ilk görüntüler insansız hava aracından, bölücü terör örgütünün Putelman ve Keşan kampları arasında, Nevolakin Kampı bölgesinden alınmıştır.

7-Haftanın bölgesinde çok sayıda terörist toplandığı ve Uludere sınır hattındaki, karakol ve üst bölgelerine karşı eylem arayışı içinde oldukları yönünde değişik kurumlardan alınmış istihbarat ve duyumlar, tespit edilen görüntülerin terör örgütü mensubu olduğu değerlendirmesini desteklemiştir.

8-Harekat Türk Silahlı Kuvvetlerine verilen görev ve yetkilerle, konulmuş kurallara uygun olarak SINIR ÖTESİ HAREKAT KARAR MEKANİZMASI DAHİLİNDE İCRA EDİLMİŞTİR.

17- MİT'İN RAPORU

Milli İstihbarat Teşkilatı komisyonumuza göndermiş olduğu yazıda, MİT'in konumunun sorgulanmasını gerektiren ve kurum olarak içinde bulunduğu zaafı çok belirgin bir şekilde gösteren bir yazı göndermiştir.

Yazı aynen şöyledir:

1- Müsteşarlığımızın taşra ünitelerinden (bağlı Bakanlık ve Müdürlüklerden) söz konusu olaya ilişkin olarak 28.12.2011 tarihinde intikal etmiş bir bilgi bulunmamaktadır. Bahse konu olaya ilişkin ilk resmi bilgi müsteşarlığımıza **29.12. 2011 günü saat 09.35** itibarıyla genel mahiyette bir içerikle ulaşmıştır.

2- Bölgede İHA tarafından görüntü alınmasından ve sınır hareketliğinden Müsteşarlığımızın ve bölge birimlerimizin herhangi bir bilgisi bulunmamaktadır.

3- Mezkûr olaya ilişkin İHA görüntülerinden müsteşarlığımızın bilgisi bulunmamaktadır.

4- Müsteşarlığımız kayıtlarında ve ilgili birimlerimizde bahsedilen tarih ve saatte bir kaçakçı grubunun bölgeden geçiş yapacağı yönünde herhangi bir bilgi veya tespit bulunmamakta olup olay tarihinde sınırı geçen şahıslar görevlilerimizce takip edilmemiştir.

5- Mezkûr olayın gerçekleştiği tarihte, terörist bir grup tarafından sınırdan sızma olacağı ve Fehman Hüseyin'in telsiz kestirmesinin grup içinden alındığı yönünde herhangi bir bilgi de askeri birimlerle paylaşılmamıştır.

MİT'in bu değerlendirmelerinin aksine, Genelkurmay Başkanlığı dahil tüm askeri birliklerin değerlendirmelerinde MİT ten gelen istihbarat bilgileri önemsenmiştir.

Gerek Başbakan, gerekse MİT ve gerekse de Mülkiye Müfettişi raporunda MİT'in korunmasına yönelik bir tutum ve tavır sergilenmiştir.

Başbakan 30 Aralık 2011 tarihinde yaptığı açıklamada;

"Milli İstihbarat Teşkilatımızın son anda vermiş olduğu herhangi bir bilgi yoktur. Bunlar 9-10 gün öncesine ait bilgilerdir. Milli İstihbarat Teşkilatımız da bugün buna yönelik bir açıklama yapacaktır" demiştir.

Mülkiye Müfettişliği Raporunda da şu değerlendirmelerde bulunulmuştur:

"MİT kaynaklı notlarda bölgede icra edilen operasyona dayanak somut ve spesifik bir bilgi kaynağı bulunmamaktadır.

Oysa, MİT'in istihbarat bilgileri Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğine, Jandarma Genel Komutanlığına ve Genelkurmay İstihbarat Daire Başkanlığına da ayrıca bildirilmektedir.

Gelen yazışmalarda MİT'ten gelen istihbarat bilgileri açıklıkla görülmüştür.

MİT'in ilgili yazısında diğer bir değerlendirmede;

"İlgili kurumlarla OBİPAS (Operasyonel Bilgi Paylaşım Sistemi) üzerinden paylaşılan söz konusu bilgiler, müsteşarlığımızca 2931 Sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve MİT Kanunu ile bu kanuna istinaden yürürlüğe konulan diğer mevzuat çerçevesinde sürdürülen istihbari çalışmalardan ve bu kapsamda faaliyetlerimizde yararlanılan haber kaynaklarından temin edilmiştir."

MİT'in kendi konumunu ve yapısını sorgulamasını gerektiren ve tüm inandırıcılığını zedeleyen husus olayın MİT tarafından öğrenilme tarihidir.

MİT, 34 kişinin 28.12.2011 günü saat 21.39'da başlayıp 22.24'de biten hava saldırısıyla F 16 uçaklarıyla bombalanıp öldürülmesini, 29.12.2011 saat 09.35'te öğrendiğini belirtmektedir.

Beşinci maddede olayın yetkililerce öğrenilmesi bölümünde değerlendirdiğimiz hususlardan anlaşılacağı gibi olayla ilgili askeri ve mülki yetkililer olayı 28.12.2011 saat 22.24'ten itibaren öğrenmiş olup MİT'in 12 saat sonra olayı öğrendiğini açıklaması bir istihbarat örgütünü tartışmalı hale getirir.

Böyle bir zaman diliminde köylülerin telefonla yaptıkları konuşmalar, 112 servisinde yapılan acil aramalar, askeri ve mülki erkanın olaydan hemen sonra durumdan haberdar olmaları, çeşitli haber ajanslarınca bir iki saat sonra dahi olayın duyurulmaya başlanması hususları göz önüne alındığında MİT'in olayı 12 saat sonra öğrendiğini ifade etmesi kelimenin tam anlamı ile bir skandaldır.

Bu durum MİT'in baştan sonra gözden geçirilip, sorgulanmasını gerektirecek boyuttadır.

18- HERON GÖRÜNTÜLERİ

Komisyonumuz 15 Şubat 2012 tarihinde askeri yetkililer ve Aselsan uzmanlarıyla beraber İHA (İnsansız Hava Aracı) "Heron" görüntülerini izlemiştir.

2012 Mayıs ayı içerisinde Wall Street Journal Gazetesinde çıkan bir yazıda Amerikan İnsansız Hava Aracı olan Predatorun da olay yerine geldiği ve görüntü verdiği yazılmıştır.

Kısaca Heron ve Predatoru tanımlamamız gerekmektedir.

HERON diye nitelendirdiğimiz İnsansız Hava Aracı İsrail yapımı olup, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin envanterindedir.

Heronlar Batman'dan kaldırılmış olup sınırimızı ve sınırdan sonra 5-10 km daha ötesini gözetleyebilmektedirler. Bu İnsansız Hava Araçları yer istasyonlarından fiber optik kablolarla sağlanan görüntüleri iletmektedir.

İç güvenlik hareketına yönelik planlı gözetleme istekleri komşu ve ana üst birlikleri tarafından 2. Ordu Komutanlığı'na, buradan 2. Hava Kuvvetleri Komutanlığı bünyesinde 2. Birleştirilmiş Hava Harekat Merkezi/ Diyarbakır'a gönderilmektedir.

Yurtdışı İHA keşif istekleri ise Genelkurmay Başkanlığı'nın onayı ile icra edilmektedir.

İHA'lar yerden 6 bin-7 bin metreden görüntü alabilmekte, tespit edilen görüntünün vücut silueti ve hareketlerinden insan ve hayvan olduğu anlaşılabilmektedir.

Olay günü İHA görüntüleri 22. Jandarma Sınır Tugay Komutanlığı, 23.Sınır Tümen Komutanlığı, Asayiş Kolordu Komutanlığı, 2. Ordu Komutanlığı, Batman'daki İHA Tabur Komutanlığı ve Genelkurmay Karargâhında izlenmiştir.

Genelkurmayda izlenen İHA görüntüleri ayrıca kayıt altına alınmakta, diğerleri anlık olarak görülmektedir.

PREDATÖR ise Amerikan malı olup Türk Silahlı Kuvvetleri envanterine kayıtlı değildir. Predatörler İncirlik Üssünden kalkıp sınırın Irak tarafını gözetlemektedirler.

Genelkurmayın verdiği bilgiye göre, olay günü Kandil dağı üzerinde görev yapmakta olan Predatör ilave keşif ihtiyacından dolayı Haftanın'e sevk edilmiş ve saat 20.20'de bölgeye ulaşmıştır.

Görüntü alınan grubun Heronlar tarafından görüntülenebilir olması ve Türkiye sınırına ilerlemesi nedeniyle, seyrüsefer emniyeti düşünülerek Predatörün bölgeden çekildiği ifade edilmiştir.

Predatör görüntüleri Genelkurmay ve ABD tarafından izlenebilmektedir.

Türk Silahlı Kuvvetleri Predatör görüntülerini uydu üzerinden almaktadır.

Komisyonumuz Heron görüntülerini izlemiş olup Predatör görüntülerini izlememiştir.

Heron ile Predatör arasındaki farkı bir askeri yetkili komisyonumuza şu şekilde açıklamıştır:

“Predatör Mercedes araca, Heron ise Murat 124' e benzer.”

Komisyonunda incelenen Heron görüntülerinde 28.12.2011 saat 17.20 itibarıyla Irak tarafında araçlar ve araçlardan inen insanlar görülmüş olup yaklaşık 7 araç ve bu araçlardan inen insanlar tespit edilmiştir.

28 Aralık 2011 günü saat 18.23 itibarıyla Türkiye sınırından Irak'a giden insan ve hayvan topluluğu çok net bir şekilde gözlemlenmiştir.

Hatta Heron görüntülerini yorumlamak ve bizlere açıklamak üzere gelen ASELSAN uzmanlarına soru sormaya dahi gerek kalmamıştır.

İnsanların ve katırların hareketleri, katırların sırtlarındaki palanlar çok net görülmüştür.

Türkiye'den Irak tarafına geçen insan ve hayvanlardan oluşan grubun daha sonra Irak'daki araçlarla gelen gurupla buluştuğu, bir hareketliliğin yaşandığı ve bu grubun gittikleri yoldan 19.17 itibarıyla tekrar geri döndükleri de açıkca tesbit edilmiştir.

Saat 21.03 itibarıyla grubun toplanmaya başladığı ve hareket etmeden bekledikleri saptanmıştır.

Komisyonumuz sonucunu bildiği bu görüntüleri izlerken bombalama saati ve dakikaları yaklaştığında büyük bir duygusalılık yaşanmıştır.

İzlenen görüntülerin gerçek ve sonucunda ne olacağını bilmenin dayanılmaz ızdırabı ve çaresizliği komisyona hakim olmuştur.

İlk bombanın atıldığı 21.39'dan önceki saniyelerde herkes gayri iradi grubun kaçmasını, dağılmasını haykırmış ve bombayı adeta durdurmak istemiştir.

Elbette önlenmesi imkansız bu durum bombanın infilakıyla gözyaşlarına dönüşmüştür.

Aynı durum, ikinci, üçüncü, dördüncü bombalamada da tekrarlanmıştır.

Daha sonra Heron görüntülerinde 22.45 itibarıyla köyden olay yerine doğru çok sayıda insanın koşturmaları görülmüş ve bu kişiler 23.02 itibarıyla ilk bombanın patladığı yere ulaşmışlardır.

Burada yaşanan karmaşa ve koşturmalara çok net gözlemlenmiştir.

Heron görüntülerinde izlenen grubun ve katırların üzerinde herhangi bir silah olabileceği var sayımına karşılık böyle bir emare tarafımda kişisel olarak belirlenmemiştir. Ne insanların elinde ne de katırların palanlarından taşan herhangi bir cisme rastlanmamıştır.

Heron görüntülerini izledikten sonra kamuoyuna yaptığımız açıklamalarda grubun sınır ticareti yapan insanlar ve katırlardan oluştuğunun çok net gözlemlendiği, grubun öncelikle Türkiye'den Irak'a geçişinin görülmesiyle bu değerlendirmenin yapılmasına önemli bir gerekçe oluşturduğu şeklindeki kanaatimiz gerek İnsan Hakları Komisyonu Başkanı ve gerekse askeri yetkililerce itiraza uğramış, grubun kaçakçı olup olmayacağının tespit edilemeyeceğine dair görüşler ileri sürülmüşse de bir başka olayda askeri yetkililerin yaptıkları açıklamalarla Heron görüntülerinden tespit edilen grubun kaçakçı olarak nitelendirilmesi gerçeği karşısında kanaatimizin doğruluğu ortaya çıkmıştır.

30 Nisan 2012 günü Uludere Ortasu köyünde bir askeri aracın geçişi sırasında meydana gelen patlamada 2 askerin yaralanması üzerine yürütülen bir başka soruşturmada, soruşturma sonucunda kamuoyuna yapılan açıklamada aynen şu ifadeler yer almıştır.

"GEÇTİĞİMİZ HAFTA AYNI BÖLGEDE İNSANSIZ HAVA ARACI İLE YAPILAN GÖZETLEME ESNASINDA SINIR ÖTESİNDE TESPİT EDİLEN KAÇAKÇI GRUBUN YURT İÇİNDE YAKALANMASI İÇİN OPERASYON DÜZENLENDİ."

Bu durumda göstermektedir ki, Heron görüntülerinden grubun niteliği hakkında bir kanaat oluşturmak olanaklıdır.

Heron görüntülerini izlerken 4. Bombalamadan önce İHA görüntüsünde ani bir görüntü kayması olmuştur. Bunun nedeni konusunda açıklayıcı bir gerekçe komisyonda mevcut değildir.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan 22.12.2012 tarihinde NTV'ye vermiş olduğu demeçte **"Şimdi aynı ikazlara rağmen bir kervanın yürüyüşü PREDATÖRLER vasıtasıyla tesbit edildi"** diyerek Genelkurmay'ın HERON görüntüleri üzerinden hareket yürütüldü yönündeki açıklamalarının aksine PREDATÖRLERİ işaret etmesi istihbaratın hangi kanaldan sağlandığı konusundaki tereddütleri daha da arttırmıştır.

Wall Street Journal Gazetesinde çıkan haberi daha önce yalanlayan Başbakan bu açıklamasıyla kendi kendisini yalanlamıştır.

Başbakan'ın ifade ettiği gibi predatörler vasıtasıyla grubun niteliği tesbit edildi ise, Amerika'nın Uludere olayındaki dahli ve rolü ayrıca önem kazanmaktadır.

Bu husus istihbaratın niteliği konusunda izaha muhtaç bir durum olarak ortada durmaktadır.

19- ASELSAN RAPORU

14 Şubat 2012 tarihinde komisyonca izlenen İHA görüntülerini analiz eden ASELSAN Raporunda da Heron görüntülerini, izlerken edindiğimiz izlenim ve kamuoyu ile paylaşmış olduğumuz kanaatimiz birebir örtüşmüştür.

Aselsan Raporunda analizi yapılan görüntülerin bir kısmı olay günü saatleri itibarıyla şöyledir:

17.20: Kuzeye hareket eden motorlu bir araç olabileceği tahmin edilen bir cisim.

18.14: Motorlu araç olabileceği değerlendirilen toplam 7 araç.

18.23: Doğu istikametinden İNSAN VE HAYVANLARDAN oluşabileceği değerlendirilen bir grubun motorlu araçların park halinde olduğu bölgeye doğru geldiği görüldü. Raporda kastedilen doğu istikameti Türkiye hudududur.

18.24: Tespit edilen grupta 21-22 hareketli canlı görüldü.

18.25: Taranan patika üzerinde kuzey yönünde gelip güney istikametine ilerleyen 2. Grup tespit edildi, 17 canlı sayılabildi.

18.27: İlk gelen canlı grubun bölgedeki araçların yanına geldiği görüldü.

18.28: 2. Canlı grubun araçların yanına geldiği görüldü.

18.31: Grupların içimde yük hayvanına benzer canlıların da olduğu ayırt edildi.

19.17: Bir grup geldikleri patikadan kuzey yönüne doğru harekete başladıkları görüldü.

19.43: Görüntü alanı içine giren 16 yük hayvanı ve 9 kişi görüldü.

20.32: Arkadan gelen grupta tahmini olarak 8 yük hayvanı, 7 insan gözüküyor.

20.35: Birinci grupta tahmini olarak 19 yük hayvanı, 11 insan gözüküyor.

21.05: Birinci grup toplanıyor, hareket etmiyorlar.

21.39: 1. Bomba

21.41 Bir kişinin yaklaşık kuzey yönüne hareket ettiği görüldü.
(Kurtulan kişiyi ifade ediyor)

21.43: 2. Bomba.

21.44 Bombadan etkilenmeyen 3 kişi ve 1 yük hayvanı güney istikametine gidiyor.

22.03: 3. Bomba

22.24: 4. Bomba

22.45: Türkiye sınırından güney istikametinde giden 6 kişi görünüyor. **(Burada köy halkının olay yerine gitmesi ifade ediliyor).**

22.45: Bir grubun daha ilerlediği görünüyor.

23.02: Bombanın patladığı yere ulaşıyor. Çok sayıda insan bombalanan yere ulaşıyor, ölüleri taşıyorlar.

00.09: İki kişinin 4.bomba bölgesine doğru ilerlediği görülüyor.

00.10: Yaklaşık 20 kişilik bir grubun 4.bomba bölgesine gittiği görülüyor.

00.12: Altı kişilik bir grubun daha aynı istikamete gittiği görülüyor.

00.21: 4.bomba bölgesinde kalabalık bir grup oluşuyor.

00.24: 4.bomba bölgesinden bir grup güney istikametine doğru ilerliyor.

00.25: Bir kişi güneyde patika üzerinde başboş bir yük hayvanı buluyor.

00.26: Tahminen 3 y k hayvanı ve üzerlerine binen 2 insandan oluşan bir grubun güneyden 4.bomba bölgesine yaklaştığı görülüyor.

00.27: Kuzeyden gelenlerden bir kişinin bu gurupla birleştiği görülüyor.

00.30: Güneye doğru giden grup ile kuzeye doğru giden grubun birleştiği görülüyor.

00.31: Buluşanlar kuzeye 4.bomba bölgesine doğru gidiyor.

00.35: İHA 1.ve 2.bomba bölgesini inceliyor.

00.42: Kuzeyden 1.bomba bölgesine doğru gelenlerin görülüyor.

00.46: İHA 1.bomba bölgesini inceliyor.

00.50: 2.ve 3.bomba bölgesi arasında tahminen 3 y k hayvanı ve bir grup görülüyor.

İHA görüntüleri askeri yetkililerce gece 01.00' kadar izlenmiştir.

Görüldüğü  zere ASELSAN Raporunda da görüntülerdeki cisimlerin, ARAÇ, İNSAN, VE Y K HAYVANI OLDUĞU AÇIKÇA BELİRTİLMİş OLUP BU KONUDA BİR TEREDDÜT BULUNMAMAKTADIR.

AKP'li üyeler yukarıda bir kısmı verilen değerlendirmelerden yaratmak istedikleri algıya uygun düşecek tarzda montaj yaparak, ama raporlarında belirttikleri saatten önceki değerlendirmeleri gizleyerek raporu tahrif etmişlerdir.

Bir siyasal iktidarın içine düştüğü çaresizliği ve aczi böylesine bir yöntemle örtbas etmeye çalışması, eşi görülmemiş ibret verici bir durumdur.

20-WALL STREET JOURNAL GAZETESİ

2012 Mayıs ayı içerisinde Amerika'da yayınlanan Wall Street Journal gazetesinde Amerikan malı İnsansız Hava Aracı olan Predatör

görüntülerinin de olay günü Türk Silahlı Kuvvetlerine iletiildiği belirtildikten sonra, öldürülen yurttaşlarımızın konvoyuna dair bilgi verildiği yazılmıştır.

Gazetenin Amerikan Savunma Bakanlığının bir raporuna dayandırdığı habere göre, 28 Aralık gecesi ABD'ye ait İHA Predatörler sınırın Irak tarafında Türkiye'ye doğru ilerleyen bir konvoyun varlığını tespit etmiş ve bu tesbit, Ankara'daki ortak istihbarat merkezinde Türk komutanlarla paylaşılmıştır.

Genelkurmay Başkanlığı komisyonumuza göndermiş olduğu yazıda istihbaratın milli kaynaklardan sağlandığını belirtmiş olup Amerikan mali olan Predatörlerin olay günü ilave keşif ihtiyacı nedeniyle olay bölgesine sevk edildiğini, kısa bir süre kaldıktan sonra olay yerinden ayrıldığını, hareketin grubun ilk tespiti anından hava hareketinin sonuna kadar tamamının Heron'larla yürütüldüğünü açıklamıştır.

Diğer yandan Başbakan, Wall Street Journal gazetesinde çıkan haberlerle ilgili olarak,

"Belli medya kuruluşları bir görüşü, belli medya kuruluşları farklı siyasi görüşleri destekler. Amerika'da bu var, Wall Street Journal' da da var. Mevcut yönetimi zora düşürmek için bu uydurma haberi yapmıştır" demiştir.

ABD Büyükelçisi Francis Ricciardone ise Uludere olayı ile ilgili olarak bir röportajda şu tespitleri yapmıştır.

"Evet, PKK'ya karşı istihbarat desteği veriyoruz. Biz operasyonel istihbarat detayları ile ilgili yorum yapmayız. Amerika'nın spesifik katılımları var. Biz pradatörlerle ilgili istihbarat veriyoruz ama bu askeri sırdır. Bunu sizin askerlerinizin güvenliği için yapıyoruz, o nedenle söyleyemem."

21-MÜLKİYE MÜFETTİŞİ RAPORU

Komisyon çalışmaları sırasında İçişleri Bakanlığı Müfettişleri tarafından hazırlanan rapor da beklenilmiş olup bu rapor komisyona ulaştıktan sonra incelenmiştir.

Araştırma Raporunun sunuşunda araştırma raporunun konusu olarak aşağıdaki ifadeler yer almaktadır.

“Şırnak Uludere İlçesi sınırına yakın Irak topraklarında 34 yurttaşımızın ölümü ve bir yurttaşımızın yaralanmasıyla sonuçlanan olayda mülki görevlilerin icrasıyla ilgili olarak olay öncesi olay esnasında ve sonrasında herhangi bir ihmal veya kusurun olup olmadığı ile taziye devam ederken meydana gelen olayların idari ve güvenlik boyutları yönünden araştırılması bu raporun konusunu oluşturmaktadır.”

İktidarın İçişleri Bakanlığı marifetiyle yaptığı yegane inceleme bu rapordur.

Bu raporun hangi nitelikte olduğunu irdelememizde yarar bulunmaktadır.

Mülkiye Müfettişleri raporu, ÖN İNCELEME - ARAŞTIRMA RAPORUDUR.

Araştırma Raporunda müfettişler yaptıkları inceleme sonunda kanaatlerin belirterek, ilgililer hakkında “soruşturma yapılmalı” veya “yapılmamalı” şeklinde görüş belirtirler.

Bu şekilde raporun sunulduğu makam ilgililer hakkında “soruşturma izni verilmesine” veya “verilmemesine” karar verir.

Oysa, Uludere gibi son derece önemli bir olayda yapılması gereken **İDARİ BİR SORUŞTURMANIN BAŞLATILMASIYDI.** Soruşturma, ilgili makamın onay emri ile başlayıp suç konusu olayın bütün yönleriyle değerlendirilmesi, her türlü delilin toplanması, savunmaların alınması sürecinden sonra ilgili kişi ya da kurullara “ceza verilmesi” veya “verilmemesi” şeklinde müfettişin kanaatini ifade eder.

Görüldüğü gibi, iktidar Uludere olayında doğrudan bir idari soruşturma başlatmamıştır.

28.2.2012 tarihli Mülkiye Müfettişleri Araştırma Raporuna istinaden başlatılmış bir idari soruşturma da henüz ortada yoktur.

İktidarın Araştırma Raporu ile yetinip Soruşturma için onay vermemesi iktidarın Uludere olayının zamana yayarak unutturma çabalarından başka bir şey değildir.

İktidar soruşturma izni verdiğinde süreci yönetemeyeceğini düşünmüş ve bu nedenle soruşturma izni vermekten kaçınmıştır.

TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun fonksiyonu ile ilgili Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç ile Uludere Alt Komisyon Başkanı İhsan Şener'in yaptığı açıklamalar, Mülkiye Müfettişi raporunu "araştırma raporu" olarak sınırlı tutan iktidarın tutum ve düşüncesiyle aynı paraleldedir.

Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç 9. Maddede açıkladığımız görüşlerinde 8.2.2012 tarihinde yapmış olduğu değerlendirmede;

TBMM İnsan Hakları Komisyonunun bünyesinde bir alt komisyon kurulduğunu, bu komisyonun sadece bir inceleme ve tespit yaptığını, icrai görevi olmadığını belirterek **"size yol gösterebilir, sizin elinize bilgi sunabilir, ama bir Meclis Soruşturma Komisyonu gibi icrai fonksiyonu, siyasi sonuç getirici bir neticesi olmayabilir"** demiştir.

Uludere Alt Komisyon Başkanı İhsan Şener, 14.11.2011 tarihinde yapılan komisyon toplantısında üyelere, sonrasında kamuoyuna, "Uludere Komisyonu'nun bir araştırma komisyonu olduğunu, sorumluları bulma ve yargıya taşıma gibi bir görevinin bulunmadığını" ifade etmiştir.

Görüldüğü gibi iktidarın her aşamadaki düşüncesi, OLAYIN ÜZERİNE GİDİLİYOR GÖRÜNTÜSÜ VERMEK ancak SONUCA GÖTÜRECEK SORUŞTURMALARDAN KAÇINMAK olmuştur.

Niteliği yukarda tartışılan Mülkiye Müfettişi raporunda özetle şu hususlar değerlendirilmiştir:

a-Harekat sınır ötesi bir hareket olup TBMM ve Bakanlar Kurulu kararıyla Genelkurmay Başkanlığı'nca yapılmıştır.

b-Ölen ve yaralananlar örgüt mensubu değildirler.

c-Grubun taşıdığı yük mazot olup, silah bulunmamaktadır.

d- En yakın askeri üs gruba 5 km mesafede olup, grubun askeri üsse yönelmesi söz konusu değildir.

e-Yavaş seyreden gruba acil müdahaleyi gerektiren bir durum bulunmamaktadır.

f-Atış serbest komutu verilmeden önce İHA görüntülerinin yerel unsurlarla paylaşılması gerekmektedir.

g-Benzer durumlarda kaçakçılar olabileceği düşüncesiyle operasyonlar durdurulmuştur.

h- 27.11.2011 - 28.11.2011 tarihleri arasında 7 adet MİT kaynaklı istihbarat bilgisi Genelkurmay'a ulaşmıştır.

ı- Bu istihbarat bilgilerinde Fehman Hüseyin'in sınır bölgesine yakın bir yerde olduğu, sınırı geçip, saldırıda bulunabilecekleri hususları yer almıştır.

i-28.12.2011 tarihinde İHA'da tespit edilen grubun terör örgütü mensubu olduğu yolunda spesifik bilgi bulunmamaktadır.

j-Günde 10-15 telsiz kestirmesi olurken, olay günü 11 adet telsiz kestirmesi bulunması karşısında diğer günlere göre fazla bir telsiz kestirmesi tesbiti bulunmamaktadır.

k-Telsiz kestirmeleri diğer kaynaklarca desteklenmedikçe yeterli değildir.

l-MİT ve Emniyet İstihbarat kaynaklarına dayanan somut ve spesifik bilgi kaynağı bulunmamaktadır.

m- Ölen 34 kişinin 20'si 18 yaşın altında, ölenlerin ailelerinin tamamı yeşil kartlı, 27'sinin ailesi köy korucusu, ölenlerden bir tanesinin de kendisi köy korucusudur.

n- İHA görüntülerinin ilk tespit edildiği saat 17.20 ile ilk bombanın atıldığı saat 21.39 arasında 4 saat 19 dakika zaman aralığının bulunduğu, ayrıca görüntülerdeki grubun sınırın sıfır noktasına vardktan sonra 40 dakika beklediği, bu süre içerisinde grubun niteliği hakkında bilgi almak için yeterli zaman bulunduğu anlaşılmaktadır.

o-Katır sayısının insan sayısının iki katı olması karşısında grubun kaçakçı olarak değerlendirilmemesi hatalıdır.

ö-Top atışlarına rağmen grubun sınıra doğru ilerlemesi bölücü terör örgütü tavrı değildir.

p-İHA görüntülerini izleyenler saat 22.44 itibarıyla hava operasyonuna maruz kalanların sivil yurttaş olduklarını değerlendirmişlerdir.

r-28.12.2011 saat 23.00 civarında acil çağrı merkezlerine çok sayıda telefon gelmiştir.

s-Ölen ve yaralananlara yardım edilmemesi ülkemizin acil kurtarma ilkelerine yakışmamıştır.

ş-Ölenlerin çoğu eğitim görmekte olan, kalem tutan çocuklardır.

t-Sınırın iki yakasındaki insanlar akraba olup kız alıp vermekte, geçim sıkıntısı çekmektedirler.

u-Başkaca gelir kapısı bulunmadığından kaçakçılık, bölgede rüşünü ispat etmek anlamına gelmektedir.

ü-Sınır ötesi hava harekâtı kullanım yetkisi Genelkurmay Başkanlığına aittir.

Mülkiye Müfettişi raporunda, yapılan bu değerlendirmelerden sonra sıralı komutanlıkların soruşturulmasını istemiştir.

22- DEVLETİN TAVRI

Uludere olayının gerek harekât sırasında ve gerekse olaydan sonra ortaya çıkan durumun Genelkurmay ve İktidar tarafından yönetilme biçimi, ülkemizin en önemli sorunu olan Kürt Sorununu daha da derinleştirmiştir.

Olayın daha ilik anından itibaren devletin verdiği sınav tam anlamıyla devlet aklının iflasıyla sonuçlanmıştır.

Demokrasi standartlarının genişlemesi, devletin şeffaflığı ve insan hakları alanında ülkemizin önemli bir parametresini oluşturması açısından önemli bir milat olan Uludere olayında, olayın aydınlatılmaması, zamana yayılarak unutturulması ve karartılması, sorumluların bilindiği halde bulunmaması yönünde kullanılan tercih yüzünden devlet, ahlaki ve vicdani yönden çökmüştür.

Uludere'de devlet aklının tükenmesi ve iflasıyla Kürt kökenli yurttaşlarımızda ve bölge halkında tarifi imkansız bir kırılma noktası oluşmuştur.

Bölge halkında adaletin sağlanmaması ile gelişen sahipsizlik duygusu duygusal bir kopuşa doğru hızla gitmektedir.

Devletin bu olayda yapması gereken yüzleşmeden kaçınması Kürt kökenli yurttaşlarımız ve bölge halkının da ötesinde tüm Türkiye’de büyük bir tahribata yol açmakta, bu olayın faillerinin açıklanmaması Uludere olayından çok daha fazla çarpan bir etkiyle devleti sarsmaktadır.

23-DEVİRİLEN ASKERİ ARACA ORTASU VE GÜLYAZI KÖY HALKININ YARDIM ETMESİ

21 Ağustos 2012 tarihinde Gülyazı köyünde asker taşıyan bir minibüsün şarampole devrilmesi sonucu 9 asker ve aracı kullanan korucu hayatını kaybetmiştir. Kazada 4 askerle bir çocuk da yaralanmıştır.

Kaza olduktan sonra olay yerine ilk önce kadınlı erkekli Gülyazı ve Ortasu köy halkı ulaşmış ve kendi çabaları ile askerleri minibüsün içinden çıkartmaya çalışmışlardır.

Uludere olayında çocuklarını kaybeden anneler minibüste yaralanan askerlerin ellerini tutmuş ve onlara moral vermeye çalışmışlardır.

Can pazarının yaşandığı kazada araçtan çıkarılan askerler, köy halkı tarafından Gülyazı Sağlık Ocağına götürülüp burada ilkyardım yapılması sağlanmıştır.

Uludere’de gencecik çocuklarını Türk Silahlı Kuvvetlerine ait savaş uçaklarının bombalaması sonucu kaybeden acılı aileler, olayın sorumlularının bulunmaması ve adaletin sağlanmaması durumunda dahi, kendi içlerindeki acıyı ve öfkeyi bastırarak Türk Silahlı Kuvvetlerinin askerlerine gönül kapılarını açmış ve yardım elini uzatmıştır.

Devrilen askeri araca yardıma koşan ve bombalamada ölen 34 kişi arasında oğlu da bulunan Emine Ürek’in yaşadıkları basında şu çarpıcı sözleriyle yer almıştır:

“Kazada ağır yaralanan bir askerin 'anne' diye bağırdığını belirten Ürek, yaralı bir askerin başını, yardım gelene kadar dizime koydum. Yerde yaşamını yitiren askerleri görünce oğlum aklıma geldi.”

Gülyazı Köyü Muhtarı Haşim Encü ise kameralar karşısında olayı şöyle anlatmıştır:

"Yaralıları, köylülerimiz taşıdı. Tüm köy halkı seferber olduk. Hava saldırısında ölen 34 çocuğumuzun aileleri cenazeleri ve yaralıları taşıdı.

Aileler askerin düşmanı değil. Bunlar bizim de evlatlarımız. Bizim başımıza gelen olayda buradaki gariban askerin ne günahı olabilir ki, yaralı kurtardığımız askerlerin ellerini tutan, onlara moral veren, teskin eden bu köyün gençleri oldu.

Biz bunları teşekkür almak için değil insanlık adına yaptık. Bunlar bizim evlatlarımız, Çocuğunu kaybeden anneler bu sefer bu evlatlarımız için feryad etti"

Bir yanda devletin tutumuna duyulan öfke... Bir yanda bu öfkeyi bastırarak devletin kazada yaralanmış askerine yardım.

Bir yanda devletin bombasıyla yitirdiği genç evladının acısı... Bir yanda bastırdığı bu evlat acısıyla bir askeri hayata döndürmek.

Bir yanda gencecik çocuklarının ölümlerine devletin duyarsızlığı... Bir yanda devletin yaralı askerini hayata döndürmeye yönelik büyük duyarlılık.

Bir yanda devletin attığı bombalarla can çekişen yaralı evlatlarına devletin müdahale etmemesine duyulan tepki... Bir yanda yaralı askeri hayata döndürmek için, ona bir evlada gösterilen şevkat.

Bir yanda duyarsız devletin iflası... Bir yanda devlete verilen insanlık dersi.

Bu insani ve yüce davranışın tüm Türkiye'ye emsalsiz bir örnek teşkil ettiği tartışmasızdır.

24-AİLELERİN PSİKOLOJİK DURUMU

Uludere'de çocuklarını kaybeden ailelerin psikolojik durumlarını araştırmak üzere Türkiye Psikiyatri Derneği bir çalışma yapmıştır.

Türkiye Psikiyatri Derneğinin hazırladığı rapora göre yakınlarını kaybedenler doğru düzgün uyuyamamakta, korkmakta, televizyonda sürekli kendileriyle ilgili konuyu izlemekte, seslerini gelenlere duyurmaya çalışmakta, kendilerinden özür dilenmesini ve suçluların bulunmasını is-

temekte, kızgın ve umutsuz olup kendilerini itilmiş ve değersiz hissetmektedirler.

Köy halkı ölüsü olan ailelerle birlikte yas tutmakta, öfke ve adalet duygusunun zedelenmiş olması nedeniyle yas tutmakta güçlükler ortaya çıkmaktadır.

Olağan yas sürecini etkileyen travmatik yas riskini arttıran faktörler raporda şöyle sıralanmıştır:

- İnsanların bedensel bütünlüğü bozulmuş, parçalanmış olması
- Birçoğunun sevdiklerinin ölüsünü görmeyişi, veda edemeyişi
- Adetlere uygun olarak defnedilememeleri, ölüm sonrası adetlerin uygulanamaması
- Toplu mezarda olmaları
- Acı çekerek ölmüş olmaları
- Bazılarının yaralı iken kurtarılamaması
- Aynı evden birden fazla kişinin ölmesi
- Ölenlerin genç olması
- Ölüsü olan bazı evlerde yaşayan diğer gençlerin de kaymakama saldırı nedeniyle tutuklanması
- İnsanların tutuklanmaktan korkması
- Saldırının ve ölümün anlamlandırılmaması
- Haksızlık ve katledilme duygusu

Tüm bunlar öfkeye neden oluyor, öfke ve hak arama çabası yası engelliyor,

Halk içine kapanmış ve öncelikli istekleri adaletin yerini bulması. Adalet sağlanmadığı sürece yasin tamamlanması zor görünmektedir.

25- ADALET DUYGUSU

Bilindiği gibi 31.12.2011 tarihinde Uludere Kaymakamı Sayın Naif Yavuz'a olaydan sonra Gülyazı'da bulunan taziye çadırını ziyareti sonrası gerçekleştirilen saldırı sonucu Sayın Kaymakamın yaralanmasıyla sonuçlanan olayla ilgili olarak yürütülen soruşturma sonucunda 5 kişi, "kişiyi yerine getirdiği kamu görevi nedeniyle öldürmeye teşebbüs suçundan dolayı" tutuklanmış olup halen de bu olay nedeniyle aranılan kişiler bulunmaktadır.

Uludere Kaymakamı Sayın Naif Yavuz'a yönelik saldırı ile ilgili bir an önce soruşturma açılıp yargılama safhasına geçilmişken, 34 kişinin öldüğü olayla ilgili somut bir şekilde faillerinin açıklanmaması, yargılama sürecinin başlamaması doğal olarak ayrı bir kırılma noktası yaratmıştır.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın 34 kişinin ölümüyle ilgili olarak, "**Uludere Ankara'nın karanlık dehlizlerinde kaybolmayacak**" ifadesine rağmen ve ayrıca Diyarbakır Özel Yetkili Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen adli soruşturmadan şu ana kadar bir sonuç çıkmaması adalet duygusunu zedelemiştir.

Gülyazı ve Ortasu'da yaşayan yurttaşlarımız **ADALETİN** kendileri için niçin gerçekleşmediğini sorgulamakta ve bu durumda ayrıca büyük bir öfkeye ve duygusal kopuşa yol açmaktadır.

26-FEHMAN HÜSEYİN (Dr.BAHOZ ERDAL)

Uludere olayının sırrı Fehman Hüseyin isminde gizlidir.

Asıl adı Dr. Bahoz Erdal olan bu kişi Suriyeli olup PKK'da silahlı grubun (HPG-Halk Savunma Güçleri) komutanlığını yapmaktadır.

Örgüt içerisinde Murat Karayılan ve Cemil Bayık'la birlikte örgütün kontrolünü elinde tutmaktadır.

PKK'nın son yıllarda Türkiye'de yaptığı bütün eylemlerin, karakol baskınlarının planlayıcısı ve uygulayıcısı olup, bütün eylemlerin arkasından çıkan kişidir.

21.12.2007 tarihinde Dağlıca'da 12 askerin şehit, 17 askerin yaralanması,

3.10.2008 tarihinde Aktütün'de 17 askerin şehit, 21 askerin yaralanması,

19.6.2010 tarihinde Gediktepe'de 8 askerin şehit olması,

20 Temmuz 2010'da Hantepe'de 6 askerin şehit, 13 askerin yaralanması,

14.7.2011 tarihinde Silvan'da 13 askerin şehit, 7 askerin yaralanması,

Eylemleri ve ayrıca diğer bütün eylemler de Fehman Hüseyin'in talimatı ve planlamasıyla gerçekleştirilmiştir.

Kırmızı bültenle aranan Fehman Hüseyin'in yakalanması gerek askeri açıdan ve gerekse siyasi açıdan çok önemli sonuçlar doğuracak özelliktedir.

Uludere olayına kadar PKK'ya önemli ölçüde kayıp verdiren TSK açısından Fehman Hüseyin'in yakalanması,örgüte ağır bir darbe indirilmesi ve moral motivasyonunun çökertilmesi yönünde öncelikli bir hedeftir.

Siyasi iktidar açısından ise Fehman Hüseyin'in yakalanması en az Abdullah Öcalan'ın yakalanmasına benzer önemli sonuçlar doğuracak bir siyasal kazanımdır.

Siyasi iktidar Fehman Hüseyin'in yakalanmasıyla gerek askeri ve gerekse siyasi alanda önemli bir koz eline geçireceğini düşünmektedir.

Özetle Fehman Hüseyin'in ele geçirilmesi askeri açıdan PKK'nın belinin kırılması ve askeri kanadının çökertilmesi, siyasi açıdan ise, 1999 yılında Abdullah Öcalan'ın yakalanmasıyla DSP'nin sağlamış olduğu siyasi kazançla eş anlamlıdır.

27- DEĞERLENDİRME

Genelkurmay Başkanlığı, 22. Jandarma Sınır Tugay Komutanlığı, 23.Jandarma Sınır Tümen Komutanlığı, 2. Ordu Komutanlığı, MİT belgelerine ve ayrıca asker ve iktidar çevrelerince yapılan açıklamalar

birlikte değerlendirildiğinde Uludere olayının gelişmesi ve sonuçlanması aşğıdaki değerlendirmeler çerçevesinde yapılmıştır.

A-Yakalanan örgüt militanlarının ifadeleri

Muhtelif tarihlerde yakalanan örgüt militanları, Sinat-Haftanın bölgesine gittiklerini, buralardaki kamplarda eğitim aldıklarını, birçok noktadan aynı anda yapılacak eylemlerin uygulanacağını, son dönemde Haftanın bölgesinde 300 civarında militanın faaliyet gösterdiğini, 7 bölük bulunduğunu, Türkiye'ye sızmaların en çok Haftanın alanından yapıldığını belirtmişlerdir.

B- İstihbarat Bilgileri

a-Genelkurmay Başkanlığına 28 Kasım 2011 tarihinde gönderilen istihbarat belgesiyle Şırnak-Uludere- Ortasu'ya mücavir Irak alanında Türkiye'ye aktarılması planlanan bir bölücü örgüt grubunun beklediğı,

b-Genelkurmay Başkanlığına 28 Kasım 2011 tarihinde gönderilen istihbarat belgesiyle Sinat-Haftanın barınma alanında bulunan 40 kişilik terörist grubun 2012 yılbaşında yurt içerisindeki güvenlik güçlerine karşı yapılması planlanan bir saldırı hazırlığı içerisinde olduğu,

c-Genelkurmay Başkanlığına 1 Aralık 2011 tarihinde gönderilen istihbarat belgesiyle, bölücü terör örgütü elebaşlarının sözde "Halk Savunma Güçlerinin" sorumlusu Sofi Nurettin kod adlı Nurettin Halef el Muhammed adlı terörist tarafından;

2011 yılının final yılı olarak görüldüğü, olağanüstü bir kader yılı olduğu ve "devrim senesi" olarak ilan edildiğı,

Gelinen noktada direniş ve eylemlerle bir sonuç alınması ve bu temelde bir başarı kazanılmasının zorunluluk taşıdığı.

2012 yılı içinde büyük hamleler gerçekleştirilip tüm militanların mücadeleye aktif olarak katılmalarının gerektiğı

d-Genelkurmay Başkanlığına 15 aralık 2011 tarihinde gönderilen istihbarat belgesiyle,

Haftanın bölgesindeki terörist gurupların ihtiyacını karşılamak maksadıyla, Haftanın Keşan bölgesindeki sözde gümrük noktasına

aktarılan malzemelerin bu bölgeden de sözde şehitlik olarak adlandırılan mevkiye getirildiği,

e-Genelkurmay Başkanlığına 21 Aralık 2011 tarihinde gönderilen istihbarat belgesiyle;

Yurtiçindeki tüm silahlı terör örgütü guruplarının sorumlusu ve büyük çaplı kanlı eylemlerin planlayıcısı, bölücü terör örgütü elebaşlarından Suriyeli Dr. Bahoz Erdal'ın(Kod: Fehman Hüseyin) 20 Aralık 2011'de Şırnak Uludere- Ortasu Döğündaki güneyinde bulunan Haftanın barınma alanında ve 21 Aralık 2011 tarihinde aynı barınma alanında tespit edildiği, (Söz konusu yere aynı gün hava harekatı icra edilmiştir.)

f-Genelkurmay Başkanlığına 21 Aralık 2011 tarihinde gönderilen istihbarat belgesiyle;

PKK mensubu Topal Bedran kod adlı Sait Tanıt'ın Şırnak, Uludere-Ortasu'daki üs bölgeleri, askeri birliklerin hareket tarzları, bölgedeki asker sayısı ile Ortasu bölgesinde örgüte yakın korucular hakkında araştırma yaptığı,

PKK sözde Zağros Eyaleti sorumlusu Fehman Hüseyin'in Ortasu bölgesinde yer alan Döğündaki karşısında Türkiye sınırına yaklaşık 10 km uzaklıkta telsiz çevrimine geçtiği,

Söz konusu keşif çalışması ve Fehman Hüseyin'in sınır bölgesine yakın bir mınıtkada bulunmasının mezkûr alanda bir eylem arayışında olduğu cihetiyle önemli görüldüğü,

g-Genelkurmay Başkanlığına 22 Aralık 2011 tarihinde gönderilen bir istihbarat belgesiyle;

Irak Sinat-Haftanın bölgesinde faaliyet gösteren Bölücü Terör Örgütü mensubunun Aralık 2011 başında 20-25 kişilik guruplar halinde Qumri, Surur, Kesta, Nazdur ve Keşan köylerinin yakınlarında bulunan kayalık alanlara intikal ettikleri,

h-Genelkurmay Başkanlığına 23 Aralık 2011 tarihinde gönderilen istihbarat belgesiyle ;

Bölgedeki gurupların Haftanın bölgesinde Avlehe, Pırbela ve Era köyleri civarında toplanmaya başladığı,

I-Genelkurmay Başkanlığına 24 Aralık 2011 tarihinde gönderilen istihbarat belgesiyle;

Lehenk (telsiz kodu) adlı teröristin Irak'ın kuzeyinden yurtiçine giriş yapabileceği ve sınır hattı iç bölgede bulunan birlik ve üs bölgelerine eylem yapabileceği,

i-Genelkurmay Başkanlığına 25 Aralık 2011 tarihinde gönderilen istihbarat belgesiyle;

Bölücü terör örgütü yönetimince Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından yapılan askeri operasyonlar neticesinde son dönemde yaşanan kayıpların ve örgüt mensupları üzerindeki moral bozukluğunun telafi edilmesi amacıyla Türkiye'de büyük sansasyonel eylemler yapılması kararlaştırıldığı, sözde eğitimlerini tamamlayan 134 teröristin Haftanın ve Zağros alanlarına gönderildiği,

j-Genelkurmay Başkanlığına 27 Aralık 2011 tarihinde gönderilen istihbarat belgesiyle;

Bölücü terör örgütü silahlı kanat sorumlusu(Halk Savunma Güçleri-HPG) Sofi Nurettin kod adlı Nurettin Halef El Muhammed'in talimatıyla Irak/Zap bölgesinde Agit kod adlı teröristin sorumluluğundaki bir grup teröristin Sinat-Haftanın bölgesinde bulunan Şeşdara bölgesine (Saraniş Fala ile Pibela arasında kalan bölgenin yerel ismi) yerleştikleri

k-Genelkurmay Başkanlığına 27 Aralık 2011 tarihinde gönderilen istihbarat belgesiyle;

Haftanın'deki Erdal(telsiz kodu) adlı teröristin 27 Aralık 2011 saat 10.00'da aynı bölgedeki Nevroz (telsiz kodu) adlı teröriste daha önceki dönemlerde gönderilmiş olan gözlüklerden(muhtemelen kar gözlüğü) 40-50 adet hazırlanmasını istediği,

l-Genelkurmay Başkanlığına 18 Kasım 2011 tarihinde gönderilen istihbarat belgesiyle;

Mesut Barzani'nin lideri olduğu Irak Kürdistan Demokrat Partisi'nin istihbarat teşkilatı olan Parastin örgütünü yeniden aktif hale getirmek maksadıyla Ortabağ köyüne istihbarat elemanı gönderildiği,

Şahsın Ortabağ köyünde bir hafta kaldığı, muhtelif şahıslarla görüştüğü,

Özellikle sınırı kaçak yollardan geçerek Irak kuzeyi bölgesine gelebilecek ve kendileriyle birebir irtibat kuracak şahısları aradıkları,

Bilgileri gelmiştir.

C-Telsiz Kestirmeleri (Sinyal İstihbaratı)

Haftanın bölgesinde 26 Aralık 2011 günü 6 olan büyük telsiz kestirmesi 27 Aralık 2011'de 12'ye yükselmiştir. Büyük telsizler terörist grup sorumluları tarafından kullanılan, uzun mesafeli muhabere yapabilen cihazlardır.

Fehman Hüseyin'in 21.12.2011 tarihinden itibaren Haftanın'de olduğu telsiz kestirmelerinden tespit edilmiştir. Buraya 21 Aralık 2011 tarihinde hava harekâtı icra edilmiştir.

Fehman Hüseyin'in son yer kestirmesi 27 Aralık 2011 tarihinde yapılmış ve tespit edilen nokta aynı gün topçu ateşi altına alınmıştır.

D-İHA (İnsansız Hava Aracı) Görüntüleri

Askeri yetkililer İnsansız Hava Aracı ile ilgili görüntülerin 28 Aralık 2011 günü saat 17.10 civarında sınırın yaklaşık 5 km Irak tarafında alındığını, görüntü alınan noktanın Fehman Hüseyin'in 21 ve 27 Aralık 2011 günü telsiz kestirmesinin yapıldığı yere 3-4 km mesafede olduğunu ifade etmişlerdir.

Genelkurmay Başkanlığı PKK'nın Ortasu bölgesinde eylem hazırlığı yaptığını ve bunu 21-31 Aralık tarihleri arasında gerçekleştirebileceği yönündeki 21 Aralık 2011 tarihli istihbari bilgisi üzerine karakol/üs bölgelerine saldırı düzenlenme ihtimalini en üst seviyede değerlendirmiş, Gülyazı, Ortabağ ve Ortasu bölgesindeki karakol ve üs bölgelerini eylemlere karşı uyarmıştır.

Genelkurmay Başkanlığı'nın alınacak emniyet tedbirlerini içeren mesaj emri 28 Aralık 2011 saat 14.00'te ilgili birliklere gönderilmiştir.

Alınan duyumlar ve üst komutanlıklarından mesaj emirleri üzerine 22. Jandarma Sınır Tugay Komutanlığınca 28 Aralık'ta başlamak üzere "Yıldız Operasyonu" düzenlenmiş, bu konuda Şırnak Valiliğinden oluru alınmıştır.

Yıldız Operasyonuna, mesaj emirlerindeki örgüt mensuplarının Geymişule, Berkur, Samanlı üs bölgelerine silahlı saldırı yapabilecekleri ve 5 kişilik örgüt mensubunun Şırnak Ortasu mücavirinde faaliyet yürütüp bölgede kaçakçılık faaliyeti yürüten şahıslarla temas kurdukları bilgisi temel teşkil etmiş olup buna dayanılarak iki komando timi Tugay Komutanlığı emrine verilmiştir.

Bölgede istihbarat bilgilerinin askerde yarattığı hassasiyet nedeniyle 2. Ordu Komutanlığı 28 Aralık 2011 saat 16.00'dan itibaren Bitlis bölgesinde izleme yapan İHA(İnsansız Hava Aracını) Şırnak Düğündeği bölgesine sevk etmiş ve İHA yaklaşık 45 dakika sonra buraya ulaşmıştır.

İHA görüntüleri, 22. Jandarma Sınır Tugay Komutanlığı, 23. Jandarma Sınır Tümen Komutanlığı, Asayiş Kolordu Komutanlığı, 2. Ordu Komutanlığı, Batmandaki İHA Tabur Komutanlığı, Genelkurmay Başkanlığınca izlenmiştir.

23.Jandarma Sınır Tümen Komutanlığınca izlenen grubun terör örgütü mensubu olarak değerlendirilmesi nedeniyle sınır ötesinde acil gelişebilecek tehlikeli durumlara karşı ön almak ve zaman kazanmak üzere İHA görüntülerinde Irak topraklarında araç görüntüsünün tespit edildiği noktaya topçu atışı yapılması için 28.12.2011 saat 17.52'de Genelkurmay Başkanlığından izin istenmiştir.

28.12.2011 günü saat 19.28 ile 20.21 saatleri arasında Irak'dan gelen grubun 5-6 km önüne 5 adet aydınlatma ve 7 adet tahrip mermisi atılmıştır.

Saat 20.20'de 2. Ordu Komutanlığı tarafından topçu atışının kesilmesi için emir verilmiştir.

Saat 21.00 sıralarında da bölgedeki tüm askeri birliklere, hava sahasının kapatıldığı ve Diyarbakır'dan uçakların havalandığı bilgisi verilmiştir.

Bu gelişme üzerine Yıldız Operasyonu çerçevesinde örgüt mensuplarının geçiş istikametlerini kapatmak amacıyla gönderilen askeri birlikler geri çağırılmıştır.

Hava sahasının kapatıldığı bilgisi bölgedeki askeri birliklere ulaştıktan sonra Genelkurmay ve bölgedeki birlikler arasında herhangi bir görüş alışverişinde bulunulmamıştır.

Askeri yetkililerin harekât emri için yaptıkları kimi değerlendirmeleri tartışmamız gerekmektedir.

1-Askeri yetkililer İHA'ca tespit edilen grubun insan ve hayvan sayısı bakımından sayıca kalabalık olmasını grubun terör örgütü mensubu olduğuna etken teşkil ettiğini belirtmişlerdir.

Oysa PKK'nın kullandığı hayvan sayısı birkaç taneyi geçmediği gibi bunları da ayrı ayrı istikametlerde kullandığı bilinmektedir. PKK eylem noktasına gelinceye kadar da 8-9 kişiden fazla insanı bir arada tutmamaktadır.

Katır sayısı insan sayısının 2 katı olan grubun kaçakçı olarak değerlendirilmesi gerekirdi.

İleri teknolojik gözetleme aletleri bir konvoyun niteliğini ve yükünü tespit edecek özelliktedir.

2-Yıldız Operasyonu çerçevesinde sınırı kapatmak üzere gönderilen 2 tim gelen grubun fazlalığı karşısında zaten yeterli değildir.

3-Doğa şartlarının zorluğu nedeniyle sınırdaki Dügündağı, Karaçalıtepe, Beyaztepe ve Kureşintepe üs bölgeleri Kasım 2011'de kapatılmış olup olayın olduğu tarihte vatandaşların kullandığı o güzergâha en yakın sabit üs bölgesi 7,5 km batıda Berkur, 4,5 km doğuda Geymişule, 6,5 km kuzeyde Gülyazı ana üs bölgeleridir.

Sınırın hemen yanında kısa zamanda saldırılabilecek bir askeri üs bulunmamaktadır.

En yakın askeri bölgeye ulaşmak bir saatten fazla zamanı gerektirmektedir.

4-Askeri yetkililer gelen grubun atılan top atışına tepki vermemesini örgütün tavrı olarak değerlendirmişlerse de top atışı yapılan mesafenin gruba 4,5 km olduğu düşünüldüğünde top atışının yakın bir tehlikeyi oluşturamayacağı açıktır. Ayrıca ;

Top atışına maruz kalan örgüt militanlarının, bir şekilde kendilerinin izlendiğini anlayarak kendilerine yönelik muhtemel bir operasyon yapılacağını öngörmeleri ve bulundukları yerden uzaklaşmaları olağan düşünüş tarzına daha uygundur.

5-Grubun yavaş hareket ettiği ve ilk bombanın atıldığı yere vardktan sonra ilk bombanın atıldığı saat 21.39'a kadar 40 dakika bekledikleri düşünöldüğünde bekleyen gruba acil müdahale edilmesini gerektirecek bir sebep bulunmamaktadır.

6-Askeri yetkililer İHA'ca alınan görüntünün terörist kontrolündeki bir bölgeye ait olmasını, gelen grubun terörist olabileceği yönündeki değerlendirmeye esas alındığını belirtmişse de 23. Jandarma Sınır Tümen Komutanlığı yazışmalarında şu ifadeler kullanılmıştır:

“Vatandaşların saat 16.00 sıralarında Irak tarafına geçtiği iddia edilen bölge, normalde de köylülerin günlük yaşantısında kullandığı bir bölgedir.

Dolayısıyla bu güzergâh, aynı zamanda yaprak toplama, odun toplama, avlanma ve bunun gibi sebeplerle vatandaş hareketlerinin çokça yaşandığı bir bölgedir.”

Bu konuda Şırnak İl Emniyet Müdürlüğü'nün verdiği bilgi de şöyledir:

“Elimizdeki verilere göre olayın olduğu yer BTÖ mensuplarının geçişi açısından yoğun bir bölge değildir. Genelde kaçakçılık faaliyetleri açısından yoğun olan bir bölgedir.”

Görüldüğü üzere, gelen grup, PKK'nın kullandığı bir güzergâhı kullanmamıştır.

7-İHA'ca alınan ilk görüntü ile ilk bomba arasında 4,5 saatlik bir zaman dilimi vardır. Bu zaman dilimi içerisinde grubun niteliği hakkında bilgi almak ve bölgedeki askeri birliklerle görüşerek kaçakçılık yapmaya giden insanlar olup olmadığının sorulmaması bir soru işareti olarak ortada durmaktadır.

Bu olaydan önce başka operasyonlarda grubun kaçakçı olabileceği ihtimaliyle bazı operasyonlar durdurulmuştur.

8-Askeri yetkililer İHA görüntülerinden tespit edilen grubun terörist mi, yoksa sivil şahsa mı ait olduğunu kesin bir doğrulukla tespit edilemeyeceğini açıklamalarına karşın, 18. sırada Heron Görüntüleri bölümünde belirttiğimiz gibi, bir başka olayda askeri yetkililerin yaptığı açıklamada “İHA ile yapılan gözetleme esnasında sınır ötesinde tespit edilen kaçakçı grubun yurtiçinde yakalanması için operasyon düzenlendi”

değerlendirmesi karşısında gelen grubun niteliğinin İHA görüntüleriyle de tespit edilebildiği ortaya çıkmaktadır.

9-İHA görüntülerinde tespit edilen grubun ilk görüntülerinin Türkiye'den Irak'a doğru geçişi esnasında alındığı bu grubun Irak'a geçiş yapıp tekrar aynı yoldan geri dönmeleri karşısında böylesine kalabalık bir insan ve hayvan grubunun niteliğinin kaçakçı bir grup olarak değerlendirilmemesi de ayrı bir soru işaretidir.

10-İnsansız Hava Aracında 4 grup halinde geldiği belli olan grubun yakalanması ya da etkisiz hale getirilmesi için hava hareketi en son seçenek olup, diğer askeri seçeneklerin tercih edilmemesi , başlıbaşına tartışılması gereken bir konudur.

Bütün bu değerlendirmelerin ışığında istihbarat bilgileri ve askeri yetkililerin ifadeleriyle, en üst düzeyden en alt düzeye kadar bütün askeri birimlerde Fehman Hüseyin'in bir saldırı hazırlığı içerisinde olduğu yönünde tam bir kesin kanaat oluşmuştur.

Bu duygu ve düşünce komuta kademesinin ve bölgedeki askeri birliklerin tümünü etkilemiştir.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin Uludere olayından önceki aylarda PKK'ya karşı yaptığı operasyonlarda önemli sonuçlar alması ve PKK'nın önemli kayıplar vermesi komuta kademesinde büyük bir özgüven yaratmıştır.

Bu özgüven nedeniyle hareket dar bir çerçevede yürütülmüştür.

Buradaki hareket tarzı ortak bir düşüncenin belli bir hiyerarşik yapıda topluca benimsenmesi ve bu düşünüş tarzından farklı düşünülürse ortak aidiyet çerçevesinin dışında kalınacağı endişesiyle farklı karar ve kanaatin paylaşılamadığı "grup think" anlayışının hakim olduğu bir hissiyatta gerçekleşmiş ve karar alınmıştır.

Sınırlarımızda kaçakçılık olayı "vakay-ı adliyedendir.

Kaçakçı olma ihtimali çok yüksek olan bu grubun kaçakçı niteliğinin komuta kademesince değerlendirilmemiş olması düşünülemez.

Karar mercilerini etkileyen husus, Fehman Hüseyin'in kaçakçıların arasına sızıp onlarla beraber eylem yapacağı ve askeri üslere saldıracağı hususudur.

Oldukça uzun süre izlenen grubun niteliği hakkında karar mercileri kritik ve riskli bir karar almışlardır.

Bu riskli karar Fehman Hüseyin'in ne pahasına olursa olsun yok edilmesi kararıdır.

Alınan bilgi ve duyumlara o denli güvenilmiştir ki, hareket, kaçakçı grubunun içine sızmış olduğu düşünülen Fehman Hüseyin'in ortadan kaldırılmasına dönük olarak yapılmıştır.

Dolayısıyla risk alınmış, içlerinde Fehman Hüseyin'in olduğu sanılan ve kaçakçı olduğu bilinen gruba bütün riskler göze alınarak atış emri verilmiştir.

Uludere olayının ardındaki sır perdesi budur. Olayın adli makamlarca halen yargılama aşamasına dönüştürülmemiş olması ölen 34 kişinin içinde ya da bombalamadan kaçarak kurtulduğu farz edilen PKK'lıların olabileceği var sayımının askeri ve siyasi yetkililerce halâ olayın kapatılmasına dönük bir senaryo olarak gündemde tutulmasından kaynaklanmaktadır.

Nitekim bu husus TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu raporunda da AKP'li üyelerce aynen benimsenmiştir.

Yukarıda belirtmiş olduğumuz kanaatimizi teyit eden olgular şöyledir:

Uludere'deki olay yerinde köy halkının cenazeleri alıp ayrıldıktan sonra askeri yetkililerin olay yerinde ve çevresinde örgüte ait malzeme ve PKK'lı aradıkları bilgisi haricen tarafımıza ulaşmıştır.

Bu bilgiyi teyit eden belgeler de bulunmaktadır.

Jandarma Asayiş Kolordu Komutanlığından gelen bir bilgide kaçakçı olduğu söylenen grubun gözcülüğünü yaptığı anlaşılan bir şahsın olay yerine herkesten önce giderek, bölücü terör örgütüne ait malzemeyi kayalıklara sakladığı belirtilmiştir.

2. Ordu Komutanlığının bir raporunda kaçakçı grubun içerisinde 6 teröristin bulunduğu ve hava harekatı sonucunda öldükleri, ölen teröristlerin olay yerine gelen BTÖ mensupları tarafından Haftanın kampına götürüldükleri belirtilmiştir.

Askeri yetkililerce elde edildiği bildirilen telsiz görüşmelerinde, olaydan sonra Fehman Hüseyin'in bir başka örgüt üyesiyle yaptığı telsiz konuşmasında iki teröristin olay yerine gittiği olay yerinde 48 cenaze olduğu, iki kişinin olaydan sağ çıktığını söylediği ifade edilmişse de bunları doğrulayan herhangi bir bilgiye ulaşılamamıştır.

9. sırada değerlendirdiğimiz İçişleri Bakanı İdris Naim Şahin'in 23.5.2012 tarihinde NTV Televizyonunun canlı yayınında söylediği şu sözleri tekrar hatırlamakta yarar bulunmaktadır:

"Yaşamını yitirenlerin kaçakçılık yaparak geçimlerini sağladıkları gözden kaçırılmamalıdır. Yanlıştan doğru sonuç çıkmaz. Bu hayatını kaybeden vatandaşlarımız kaçakçılık yaparken hayatlarını kaybettiler. Sağ yakalansalar kaçakçılıktan yargılanacaklardı. Daha ağır bir sonuç olunca yargılanamaz duruma gelip hayatlarını kaybedince kaçakçılık olayı gölgede kaldı. O bölge Kandil'e doğru bölücü terör örgütü KCK'nin kontrolünde olan bir bölgedir. Para hareketinin bir bölümü kaçakçılıktır. 34 insanımız çoğu yaşı küçük gençlerimiz bu olayın sadece figüranlarıdır. Figüranlara takılıp kalıyoruz.

Hayatını kaybeden 34 kişinin dışında onlarla gelip geri dönen militanlar da olabilir."

Uludere olayını soruşturan Diyarbakır Başsavcılığına Genelkurmay'dan gönderilen bir yazıda öldürülen kaçakçıların arasında teröristler olduğu, olay sonrası kaçtıkları ifade edilmiş olup basında yer alan bu husus yalanlanmamıştır.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın da 22.12.2012 tarihinde NTV canlı yayınında söylediği şu ifadeler Genelkurmayla iktidarın aynı düşünce tarzında olduğunu göstermektedir.

Başbakan konuşmasında:

"Ama buradan sıyrılıp kaçanlar oldu. Türkiye tarafından işaret atışları yapılmasına rağmen yürüyüşün devam etmesi hali var. Bu olayı bu kadar basite indirgemeyelim. İkide bir de sivil vatandaş diyoruz. Terör örgütünün mensubu da sivildir. Ama o, sivil görüntü altında teröristtir. Bunu da görmemiz lazım. Burada 34'te 34'ü böyledir kanısına varmak için müsaade edin yargı kararını bekleyelim. Bunları görmeden, ilk günden itibaren hep sivil, sivil, sivil... Hep böyle geliştirdik bu işi. Ben buna da bir beyin yıkama ameliyesi diyorum." Bunları görmeden ilk günden itibaren hep sivil,

sivil, sivil... Hep böyle geliştirdik bu işi. Ben buna da bir beyin yıkama ameliyesi diyorum.”

demiiştir.

Görüldüğü gibi gerek Genelkurmay ve gerekse siyasi iktidar halâ bir arayış içerisinde olup ölen ve bugüne kadar örgütle bir ilişkisi olduğu kanıtlanamayan çoğu çocuk 34 yurttaşımızdan, PKK’lı yaratma gayreti içerisinde.

Siyasi iktidarın ve Genelkurmayın yol haritası bu olup üretecekleri yapay belge ve bilgilerle ölen 34 kişinin PKK’yla bağlantısını ortaya koyup, bu şekilde olayın kapatılmasına yöneliktir.

Komisyunun AKP’li üyeleri de bu senaryoya uygun davranmakta tereddüt etmemiş, bu senaryonun parçası olmuşlardır.

28- HAVA HAREKÂTININ KARAR SÜRECİ

Bakanlar Kurulu, hudut, şümöl, miktar ve zamanı hükümetçe belirlenecek şekilde, Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarının Irak’ın kuzeyinden ölkemize yönelik terör tehdidinin ve saldırılarının bertaraf edilmesi amacıyla sınır ötesi harekât ve müdahalede bulunmak üzere TBMM’nin 17.10.2007 tarihli ve 903 sayılı kararıyla hükümete verilen izin süresinin 17.10.2011 tarihinden itibaren bir yıl daha uzatılması talebini içeren tezkeresini Meclise sunmuş ve hükümet tezkeresi Mecliste kabul edilerek hükümete verilen süre bir yıl daha uzatılmıştır.

7. sırada değerlendirdiğimiz Genelkurmay Başkanlığı’nın ilk resmi açıklamasında şu ifadeler yer almaktadır.

“Türk Silahlı Kuvvetlerinin sınır ötesi harekâtı TBMM tarafından 17 Ekim 2007 tarihinde kendisine verilen ve birer yıllık sürelerle yenilenen yetki gereğı sürdürölmektedir.”

16. sırada değerlendirdiğimiz Genelkurmay Başkanlığı’nın komisyonumuza göndermiş olduğu yazıda, hava harekatı icrası için şu cümleler kullanılmıştır:

“HAREKAT TÖRK SİLAHLI KUVVETLERİNE VERİLEN GÖREV VE YETKİLERLE KONULMUŞ KURALLARA UYGUN OLARAK SINIR

ÖTESİ HAREKAT KARAR MEKANİZMASI DAHİLİNDE İCRA EDİLMİŞTİR."

Görüldüğü gibi, sınır ötesi hareket konusunda yetki TBMM tarafından hükümete verilmiştir.

Hükümete verilen bu yetki sınır ötesi harekâtın hudut, miktar, şümul ve zamanının hükümet tarafından belirlenmesine amirdir.

Bu açık yetki ve tarif edilen görev, sınır ötesi her türlü harekâta hükümetin iznini ve bilgisini gerektirdiğini çok açık bir şekilde ortaya koymaktadır.

Hükümetin Meclisten aldığı yetkiyle Türk Silahlı Kuvvetlerinin düzenlediği sınır ötesi harekât, Genelkurmay Başkanlığınca yürütülmektedir.

İHA(İnsansız Hava Aracı) görüntülerinin değerlendirilmesi ve analizi ile "VUR EMRİ" ne kadar olan süreç şu şekilde işlemektedir:

İHA'nın (İnsansız Hava Aracı) görüntüleri Genelkurmay Başkanlığı Harekat Merkezine düşmekte, burada da Analiz ve Değerlendirme Dairesinde değerlendirilmektedir.

Genelkurmay Harekât Merkezince yapılan değerlendirmeler Genelkurmay 2. Başkanına sunulmaktadır.

Genelkurmay 2. Başkanının bütün bu değerlendirmelerini içeren sunumu son aşamada Genelkurmay Başkanına onay için arz edilmektedir.

26. sırada değerlendirdiğimiz üzere, Fehman Hüseyin'in ele geçirilmesinin askeri ve siyasi açıdan sağlayacağı kazanç, Abdullah Öcalan'ın yakalanmasıyla hatırlanacak olan askeri ve siyasi kazançla benzerdir.

Bu açıdan Fehman Hüseyin'e yönelik olarak gerçekleştirilen bu sınır ötesi hareketin en üst düzeyde Genelkurmay Başkanı ve Başbakanca değerlendirilmeme ihtimali sıfırdır.

Böylesine yüksek askeri ve siyasi kazanç sağlayacak bir operasyonun Başbakanın bilgisi ve muvafakatı dahilinde, Hava

Kuvvetlerine emir verme yetkisine sahip Genelkurmay Başkanınca verilen emirle gerçekleştirildiği tartışmasızdır.

29- 28. 12. 2011 TARİHLİ MİLLİ GÜVENLİK KURULU

Uludere olayının yaşandığı gün MGK (Milli Güvenlik Kurulu) bir toplantı gerçekleştirmiştir.

Bu toplantıda ülke güvenliğini ilgilendiren iç ve dış gelişmeler ele alınmış olup MGK'nun (Milli Güvenlik Kurulu) toplantıya ilişkin bildirisinde şu hususlara da yer verilmiştir:

"Vatandaşlarımızın canına, malına, hak ve özgürlüklerine kasteden terörist faaliyetler ve oluşumlara karşı güvenlik güçlerimizin cesur, kararlı ve fedakarane şekilde ve etkin işbirliğiyle yürüttükleri operasyonlar neticesinde terör örgütüne büyük darbe indirildiğinin altı çizilmiştir.

Ülkemizin birlik ve bütünlüğünü, milletimizin kardeşlik ve huzurunu hedef alan bölücü terör örgütüne yönelik bu kararlı ve etkin mücadelenin önümüzdeki dönemde de taviz verilmeksizin her alanda sürdürüleceği bir kez daha teyit edilmiştir."

Görüldüğü üzere MGK toplantısına PKK'yla olan mücadele yansımıştır.

Milli İstihbarat Teşkilatı, 27.12.2011 tarihli yazısıyla Genelkurmay İstihbarat Başkanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ile birlikte **Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğine** de PKK'nın 18.11.2011 – 26.12.2011 dönemi içindeki sınır ötesi faaliyetlerini bildirmiştir.

Bu yazıda;

"PKK'nın Aralık 2011 başında, 20-25 kişilik gruplar halinde Irak, Qumri, Surur, Kesta, Nazdur ve Keşan köylerinin yakınlarında bulunan kayalık alanlara intikal ettikleri,

Kandil, Şire, Dize mevkiinde eğitime katılan bir grup örgüt mensuplarının eğitimlerinin 14.12.2011'de sona ermesi akabinde küçük gruplar halinde Türkiye'ye intikam planladığı öğrenilmiştir."

bilgisi verilmiştir.

Bu gelişmeler ışığında Fehman Hüseyin'e yönelik her türlü bilgi ve istihbaratın ve yapılacak harekâtın, Cumhurbaşkanı, Başbakan, Başbakan Yardımcıları, Adalet Bakanı, Milli Savunma Bakanı, İçişleri Bakanı, Dışişleri Bakanı, Genel Kurmay Başkanı, Kara Kuvvetleri Komutanı, Hava Kuvvetleri Komutanı, Deniz Kuvvetleri Komutanı ve Jandarma Genel Komutanından oluşan Milli Güvenlik Kurulunda da değerlendirildiği muhakkaktır.

Uludere olayında devletin bütün üst kademesi kader birliği içerisinde dir. Uludere olayının bugüne değin aydınlatılmamasının tek sebebi budur.

30- SONUÇ

Yukarıda yapılan açıklamalar ışığında

1-28.12.2011 tarihinde düzenlenen hava harekâtı sonucu 34 sivil yurttaşımızın F-16'larla bombalanarak öldürülmesi **YAŞAM HAKKININ EN AĞIR İHLALİDİR.**

2-DEVLETİN ÖZÜR DİLEMESİ GEREKMEKTE OLUP BU KONUDA ÇOK GEÇ KALINMIŞTIR.

3-OLAYIN SORUMLULARI (OLAY TARİHİNDE GÖREVDE OLAN)

A-ASKERİ SORUMLULUK

1-Genelkurmay Başkanı

2- Hava Kuvvetleri Komutanı

3- Genelkurmay 2. Başkanı

4-Genelkurmay Harekat Merkezi Başkanı

5-23.J.Sınır Tümen Komutanı

B-SİYASİ SORUMLULUK

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan

Üzerinde olmak üzere müştereken ve müteselsilendir.

4-Bombalama sonrası ölen ve yaralananlara müdahale etmeleri gerekirken, bu görevden kaçınan,

1-22.Jandarma Sınır Tugay Komutanı

2-23. Jandarma Sınır Tümen Komutanı

Acil müdahale ve kurtarma görevlerini yapmamaları nedeniyle ayrıca sorumludurlar.

